C/2024/6740

26.11.2024 г.

P9_TA(2024)0105

Изпълнение на общата политика за сигурност и отбрана – годишен доклад за 2023 г.

Резолюция на Европейския парламент от 28 февруари 2024 г. „Изпълнение на общата политика за сигурност и отбрана – годишен доклад за 2023 г.“ (2023/2119(INI))

(C/2024/6740)

Европейският парламент,

— като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),

— като взе предвид дял V от Договора за Европейския съюз (ДЕС), и по-специално глава 2, раздел 2 от него относно разпоредбите, свързани с общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО),

— като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/697 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 г. за създаване на Европейски фонд за отбрана и за отмяна на Регламент (ЕС) 2018/1092 ([1]),

— като взе предвид Регламент (ЕС) 2019/452 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 г. за създаване на рамка за скрининг на преки чуждестранни инвестиции в Съюза ([2]),

— като взе предвид Регламент (ЕС) 2023/2418 на Европейския парламент и на Съвета от 18 октомври 2023 година за създаване на Инструмент за укрепване на европейската отбранителна промишленост чрез съвместни поръчки (АУЕОПСП) ([3]),

— като взе предвид Регламент (ЕС) 2023/1525 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юли 2023 година относно подкрепата за производството на боеприпаси (ASAP) ([4]),

— като взе предвид предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение и за изменение на регламенти (ЕС) № 168/2013, (ЕС) 2018/858, (ЕС) 2018/1724 и (ЕС) 2019/1020 (COM(2023)0160),

— като взе предвид предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на мерки за укрепване на солидарността и способностите на Съюза за откриване, подготовка и реагиране при киберзаплахи и инциденти (COM(2023)0209),

— като взе предвид Решение (ОВППС) 2017/2315 на Съвета от 11 декември 2017 г. за установяване на постоянно структурирано сътрудничество (ПСС) и определяне на списъка на участващите държави членки ([5]),

— като взе предвид Решение (ОВППС) 2021/509 на Съвета от 22 март 2021 г. за създаване на Европейски механизъм за подкрепа на мира и за отмяна на Решение (ОВППС) 2015/528 ([6]),

— като взе предвид Решение (ОВППС) 2022/1970 на Съвета от 17 октомври 2022 г. за изменение на Решение 2010/452/ОВППС относно Мисията за наблюдение на Европейския съюз в Грузия (EUMM Georgia) ([7]),

— като взе предвид Решение (ОВППС) 2022/1968 на Съвета от 17 октомври 2022 г. относно военна мисия на Европейския съюз за предоставяне на помощ в подкрепа на Украйна (EUMAM Ukraine) ([8]),

— като взе предвид Решение (ОВППС) 2022/2507 на Съвета от 19 декември 2022 г. за изменение на Решение 2010/452/ОВППС относно Мисията за наблюдение на Европейския съюз в Грузия (EUMM Georgia) ([9]),

([1]) ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 149.
([2]) ОВ L 791, 21.3.2019 г., стр. 1.
([3]) ОВ L, 2023/2418, 26.10.2023 г., ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:32023R2418.
([4]) ОВ L 185, 24.7.2023 г., стр. 7.
([5]) ОВ L 331, 14.12.2017 г., стр. 57.
([6]) ОВ L 102, 24.3.2021 г., стр. 14.
([7]) ОВ L 270, 18.10.2022 г., стр. 93.
([8]) ОВ L 270, 18.10.2022 г., стр. 85.
([9]) ОВ L 325, 20.12.2022 г., стр. 110.

— като взе предвид Решение (ОВППС) 2023/162 на Съвета от 23 януари 2023 г. относно мисията на Европейския съюз в Армения (EUMA) ([10]),

— като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 14 и 15 декември 2023 г. относно решението да се започнат преговори за присъединяване с Украйна и Република Молдова, започването на преговори за присъединяване с Босна и Херцеговина, след като бъде постигната необходимата степен на съответствие с критериите за членство, и предоставянето на Грузия на статут на страна кандидатка, при условие че бъдат предприети съответните стъпки, посочени в препоръката на Комисията от 8 ноември 2023 г.,

— като взе предвид изявлението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 16 февруари 2024 г. относно планирана израелска военна операция в Рафа,

— като взе предвид заключенията на Съвета от 22 януари 2018 г. относно интегрирания подход към външните конфликти и кризи и от 24 януари 2022 г. относно положението във връзка с европейската сигурност,

— като взе предвид заключенията на Съвета от 21 февруари 2022 т. относно удължаването и засилването на прилагането на концепцията за координирано морско присъствие в Гвинейския залив,

— като взе предвид Версайската декларация, приета на неформалното заседание на държавните и правителствените ръководители на 11 март 2022 г.,

— като взе предвид „Стратегическия компас за сигурността и отбраната — за Европейски съюз, който защитава своите граждани, ценности и интереси и допринася за международния мир и сигурност“, приет от Съвета на 21 март 2022 г. и от Европейския съвет на 25 март 2022 г., както и годишния доклад за напредъка относно изпълнението на Стратегическия компас за сигурността и отбраната, публикуван през март 2023 г.,

— като взе предвид „Гражданския пакт в областта на ОПСО — Към по-ефективни граждански мисии“, одобрен от Съвета на 22 май 2023 г.,

— като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 18 май 2022 г., озаглавено „Анализ на недостига на инвестиции в отбраната и бъдещите действия“ (JOIN(2022)0024),

— като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 10 март 2023 г. относно актуализиране на Стратегията на ЕС за морска сигурност и свързания с нея план за действие „Засилване на Европейската стратегия за морска сигурност с оглед на променящите се заплахи за морската сигурност“ (JOIN(2023)0008),

— като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 10 март 2023 г., озаглавено „Космическа стратегия на Европейския съюз за сигурност и отбрана“ (JOIN(2023)0009),

— като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 10 ноември 2022 г., озаглавено „План за действие за военната мобилност 2.0“ (JOIN(2022)0048),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 27 септември 2023 г., озаглавено „Към по-издръжлива, конкурентоспособна и устойчива Европа“ (COM(2023)0558),

— като взе предвид 8-ия доклад за напредъка относно изпълнението на общия набор от предложения, одобрен от Съвета на ЕС и Съвета на НАТО на 6 декември 2016 г. и 5 декември 2017 г., представен съвместно от заместник-председателя на Комисията/върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ЗП/ВП) и генералния секретар на НАТО на Съвета на ЕС и Съвета на НАТО на 16 юни 2023 г.,

— като взе предвид Северноатлантическия договор,

— като взе предвид Стратегическата концепция на НАТО от 2022 г. и комюникето от срещата на високо равнище на НАТО във Вилнюс през 2023 г.,

— като взе предвид декларацията от срещата на най-високо равнище в Мадрид, приета от държавните и правителствените ръководители на страните от НАТО, участвали в заседанието на Северноатлантическия съвет в Мадрид на 29 юни 2022 г.,

([10]) ОВ L 22, 24.1.2023 г., стр. 29.

— като взе предвид трите съвместни декларации относно сътрудничеството между ЕС и НАТО, подписани на 8 юли 2018 г., 10 юли 2018 г. и 10 януари 2023 г.,

— като взе предвид Хартата на Организацията на обединените нации, по-специално нейния член 2, параграф 4, забраняващ използването на сила, и член 51 относно неотменимото право на индивидуална и колективна самоотбрана,

— като взе предвид резолюции 1325 (2000 г.), 1889 (2013 г.), 2122 (2013 г.), 2242 (2015 г.) и 2493 (2019 г.) на Съвета за сигурност на ООН относно жените, мира и сигурността и резолюции 2250 (2015 г.), 2419 (2018 г.) и 2535 (2020 г.) относно младежта, мира и сигурността,

— като взе предвид Конвенцията на ООН по морско право (UNCLOS),

— като взе предвид резолюциите на Съвета за сигурност на ООН относно Кипър и изявлението за пресата на Съвета за сигурност на ООН относно Кипър от 21 август 2023 г.,

— като взе предвид своята резолюция от 5 май 2022 г. относно заплахите за стабилността, сигурността и демокрацията в Западна Африка и региона на Сахел ([11]),

— като взе предвид своята резолюция от 18 януари 2023 г. относно изпълнението на общата политика за сигурност и отбрана – годишен доклад за 2022 г. ([12])

— като взе предвид своята резолюция от 19 януари 2023 г. относно хуманитарните последици от блокадата на Нагорни Карабах ([13]),

— като взе предвид своите резолюции от 9 март 2022 г. ([14]) и от 1 юни 2023 г. ([15]) относно външната намеса, включително дезинформацията, във всички демократични процеси в Европейския съюз,

— като взе предвид своите резолюции от 15 март 2023 г. относно отношенията между ЕС и Армения ([16]) и относно отношенията между ЕС и Азербайджан ([17]),

— като взе предвид своята резолюция от 18 април 2023 г. относно прилагането на гражданското измерение на ОПСО и други форми на съдействие от ЕС в областта на гражданската сигурност ([18]),

— като взе предвид своята препоръка от 8 юни 2022 г. до Съвета и ЗП/ВП относно външната политика и политиката на сигурност и отбрана на ЕС след руската агресивна война срещу Украйна ([19]),

— като взе предвид своята препоръка от 5 октомври 2022 г. до Съвета, Комисията и ЗП/ВП относно стратегическите отношения и партньорството на ЕС с Африканския рог ([20]),

— като взе предвид своята препоръка от 23 ноември 2022 г. до Съвета, Комисията и ЗП/ВП относно новата стратегия на ЕС за разширяване ([21]),

— като взе предвид своята резолюция от 19 април 2023 г. относно капацитета на ЕС за бързо развръщане, бойни групи на ЕС и член 44 от ДЕС: бъдещи перспективи ([22]),

— като взе предвид своята препоръка от 10 февруари 1999 г. относно създаването на Европейски граждански корпус за мир ([23]),

— като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,

— като взе предвид доклада на комисията по външни работи (A9-0403/2023),

([11]) ОВ C 465, 6.12.2022 г., стр. 137.
([12]) ОВ C 214, 16.6.2023 г., стр. 54.
([13]) ОВ C 214, 16.6.2023 г., стр. 104.
([14]) ОВ C 347, 9.9.2022 г., стр. 61.
([15]) Приети текстове, P9_TA(2023)0219.
([16]) ОВ C, C/2023/404, 23.11.2023 г., ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:52023IP0081.
([17]) ОВ C, C/2023/405, 23.11.2023 г., ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:52023IP0082.
([18]) ОВ C, C/2023/445, 1.12.2023 г., ELI :https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:52023IP0106.
([19]) ОВ C 493, 27.12.2022 г., стр. 136.
([20]) ОВ C 132, 14.4.2023 г., стр. 115.
([21]) ОВ C 167, 11.5.2023 г., стр. 105.
([22]) ОВ C, C/2023/448, 1.12.2023 г., ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:52023IP0113.
([23]) ОВ C 150, 28.5.1999 г., стр. 164.

А. като има предвид, че европейският континент е изправен пред най-сложната комбинация от военни и невоенни заплахи, причинени от незаконната агресивна война на Русия срещу Украйна, която сериозно застраши сигурността и стабилността на ЕС; като има предвид, че руската агресия нарушава международното право, принципите на Устава на ООН и Заключителния акт от Хелзинки и представлява атака срещу основания на правила международен ред, като застрашава ключовия принцип за неизползване на сила в международните отношения; като има предвид, че агресивната война на Русия срещу Украйна, успоредно с използването на други въпроси – енергията, доставките на храни и информацията – като оръжие, показа възникването на по-конкурентна и по-малко сигурна международна геополитическа среда;

Б. като има предвид, че тези невоенни заплахи включват дезинформация, кибератаки, икономически натиск, изнудване с храна и енергия, инструментализация на миграцията и подривно политическо влияние, търсещо подкрепа за нелегитимните военни операции на Русия;

В. като има предвид, че руската агресивна война срещу Украйна, както и повишената решителност на други регионални и глобални участници като Китай, Иран и определени държави от Персийския залив, дестабилизират непосредственото съседство на ЕС, включително чрез стратегически инвестиции и дезинформационни кампании, но в някои случаи и чрез предоставяне на политическа, финансова, оперативна и логистична подкрепа на враждебни структури в региона; като има предвид, че ЕС трябва да осигури по-голяма подкрепа, особено за страните кандидатки, за да се запазят стабилността и сигурността, както и да се засили сътрудничеството в областта на отбраната, по-специално по отношение на борбата с дезинформацията и хибридната война; като има предвид, че бъдещето на Западните Балкани и държавите от източното съседство е в ЕС;

Г. като има предвид, че постоянните опити на Русия да дестабилизира ЕС и да подкопае европейската архитектура за сигурност изискват от ЕС значително да засили сближаването и ефективността на своята външна политика и политика за сигурност и отбрана и своя стратегически суверенитет, да определи свои собствени стратегически цели, да защитава своите интереси, ценности и граждани както в рамките на своите граници, така и извън тях, в Западните Балкани и в непосредственото си източно и южно съседство, да осигурява мир, сигурност на хората, устойчиво развитие и демокрация и да подкрепя своите партньори;

Д. като има предвид, че стратегическата среда на европейския континент като цяло е изключително нестабилна, с открити или латентни конфликти в повечето съседни региони, от Кавказ до Сахел и от Близкия изток до определени райони на Северна Африка; като има предвид, че в допълнение към анексирането на Крим и Донецка, Херсонска, Луганска и Запорожка област в Украйна, Русия продължава да окупира регионите Абхазия и Южна Осетия в Грузия и Приднестровието в Република Молдова, което показва необходимостта от постоянно присъствие на ОПСО в региона;

Е. като има предвид, че сътрудничеството на ЕС с някои африкански държави се оспорва; като има предвид, че ЕС и неговите държави членки трябва да оценят ефективността на мисиите и операциите на ЕС по линия на ОПСО;

Ж. като има предвид, че на Украйна трябва да бъдат осигурени нужните военни способности толкова дълго, колкото е необходимо, така че Украйна да постигне решителна военна победа, за се сложи край на незаконната агресивна война на Русия, да се възстанови суверенитетът и териториалната цялост на Украйна в рамките на международно признатите ѝ граници и да се възпрат бъдещи прояви на агресия; като има предвид, че защитавайки себе си, Украйна също така защитава и се бори за европейските ценности и основни интереси в областта на сигурността; като има предвид, че сътрудничеството между ЕС и НАТО е от основно значение за координирането на доставките на оръжие за Украйна;

З. като има предвид, че е налице нова неотложна необходимост ЕС да увеличи своите способности, включително чрез надграждане на безпрецедентната подкрепа за Украйна и чрез увеличаване на финансирането на Европейския фонд за отбрана (ЕФО), военната мобилност, и по-специално Европейския механизъм за подкрепа на мира (ЕМПМ), чрез който ЕС предостави на Украйна военно оборудване на стойност над 5 милиарда евро, както и чрез проекти за постоянно структурирано сътрудничество (ПСС) и военни и граждански мисии по линия на ОПСО; като има предвид, че ЕС трябва допълнително да насърчи научните изследвания, технологичното развитие и иновациите в сигурността и отбраната, но също и в киберсигурността;

И. като има предвид, че през 2023 г. Парламентът и Съветът сключиха споразумения относно европейската отбранителна промишленост чрез съвместни обществени поръчки (АУЕОПСОП) и Акта в подкрепа на производството на боеприпаси (ASAP), които имат за цел да насърчат съвместното възлагане на обществени поръчки за отбранителни продукти, да увеличат производствения капацитет на европейската отбранителна промишленост, да възстановят изчерпаните запаси и да намалят разпокъсаността в сектора на обществените поръчки в областта на отбраната; като има предвид, че са необходими допълнителни инициативи за установяване на истинска европейска интеграция в областта на отбраната, включително европейска програма за инвестиции в отбраната (ЕПИО) и Европейска стратегия за отбранителната промишленост;

Й. като има предвид, че без значителни бюджетни усилия тези инструменти за отбрана няма да окажат очакваното въздействие нито върху военната подкрепа за Украйна, нито върху развитието на истинска европейска отбранителна способност и конкурентоспособна отбранителна технологична и индустриална база на ЕС (ЕОТИБ); като има предвид, че многогодишната финансова рамка (МФР) и нейното преразглеждане не подобряват бюджета, отпуснат за европейската отбрана; като има предвид, че са формулирани предложения за създаването на общ фонд за отбрана в размер на 100 милиарда евро, който ще има за цел незабавно да се увеличи вътрешното производство на оръжия и боеприпаси и ще бъде финансиран с европейски облигации;

К. като има предвид, че максималното увеличаване на отбранителните способности на ЕС и на държавите членки изисква по-интелигентни разходи и повече съвместно възлагане на обществени поръчки; като има предвид, че за изграждането на способности и адаптирането им към военните нужди са необходими обща стратегическа култура, възприемане на заплахите и решения, които да бъдат разработени и съчетани в доктрините и концепциите; като има предвид, че ЕС трябва да подготви бъдещата си рамка за сътрудничество в областта на отбраната, що се отнася до военните способности, като се започне от тяхната концепция и се премине през тяхното развитие и използване в операции, с цел с общи усилия да се повиши нашата отбранителна готовност;

Л. като има предвид, че руската агресивна война срещу Украйна потвърди ролята на НАТО като крайъгълен камък на колективната отбрана на нейните членове и абсолютната необходимост от силна трансатлантическа връзка; като има предвид, че войната също така подчерта липсата на инвестиции в сигурността и отбраната в много държави — членки на ЕС и НАТО; като има предвид, че решението на лидерите на НАТО да заделят най-малко 2 % от БВП за разходи за отбрана е изпълнено само от няколко държави — членки на НАТО; като има предвид, че целта за изразходване на 2 % следва да представлява минимум за държавите от ЕС, членуващи в НАТО, а не таван за разходите за отбрана;

М. като има предвид, че терористичните нападения на Хамас срещу Израел подчертаха нестабилното и динамично положение със сигурността в Близкия изток и необходимостта ЕС и други международни участници да поемат по-голяма отговорност и да подпомагат правителствата и организациите на гражданското общество в региона с постигането на траен и устойчив мир, по-специално чрез продължаване на подкрепата за решение, основаващо се на две държави, между Израел и Палестина, както и чрез борба с тероризма и радикализацията в региона; като има предвид, че на 7 октомври 2023 г. 1 139 израелци и чуждестранни граждани бяха убити, а 240 души бяха взети за заложници по време на ужасяващото терористично нападение от страна на Хамас; като има предвид, че десетки хиляди невинни палестинци и стотици служители на ООН, медицински персонал и журналисти бяха убити в Ивицата Газа в резултат на реакцията на израелското правителство; като има предвид, че продължаващото бомбардиране и принудителната евакуация на палестинци в южната част на Ивицата Газа създадоха бедствено и бързо влошаващо се хуманитарно положение; като има предвид, че при нападения на израелските сили и заселници са убити най-малко 330 палестинци на Западния бряг от 7 октомври 2023 г. насам;

Н. като има предвид, че продължаващите нападения в Червено море, извършвани от контролираните от хутите зони на Йемен с подкрепата на Иран, представляват значителна заплаха за свободата на корабоплаването, морската сигурност и международната търговия; като има предвид, че други нападения от страна на различни подкрепяни от Иран милиции в Ирак и Сирия допълнително увеличават риска от регионална ескалация; като има предвид, че рискът от ескалация на напрежението в региона не е бил толкова висок от десетилетия насам;

О. като има предвид, че стратегическият компас има за цел да предостави на ЕС необходимите стратегически насоки и реалистични и оперативни инструменти, за да може той да премине към съгласувана и надеждна отбранителна политика, основаваща се на съществено увеличено военно сътрудничество между държавите членки, и да се превърне в ефективен и способен гарант на сигурността и решителен глобален фактор, също и предвид новия контекст в областта на сигурността, способен бързо да отговаря на кризи извън ЕС; като има предвид, че лидерите на ЕС поеха ангажимент за разработване на условия за по-гъвкаво вземане на решения, по-специално чрез член 44 от ДЕС, който позволява на „коалиции от желаещи“ да провеждат мисии и операции от името на ЕС; като има предвид, че за да се ориентира в настоящата международна среда, ЕС трябва да възприеме цялостен подход, за да се справи с всички заплахи, пред които е изправен;

П. като има предвид, че стратегическият компас допринася положително за глобалната и трансатлантическата сигурност и трябва да бъде съгласуван и съвместим със Стратегическата концепция на НАТО; като има предвид, че в последно време сътрудничеството между ЕС и НАТО се подобри значително; като има предвид, че член 5 от Северноатлантическия договор и член 42, параграф 7 от ДЕС, включват клауза за обща отбрана за членуващите; като има предвид, че член 222 от ДФЕС предвижда също така „клауза за солидарност“ между държавите — членки на ЕС;

Р. като има предвид, че както е посочено в Стратегическия компас, ЕС трябва допълнително да напредне в своята амбиция да постигне отворена стратегическа автономност и технологичен суверенитет, като същевременно засилва своите партньорства със сходно мислещи партньори, така че да защити своите ценности и интереси, както и тези на своите съюзници и съседи;

С. като има предвид, че ОПСО има девет военни мисии и 13 граждански мисии с над 4 000 души персонал; като има предвид, че мисиите и операциите по линия на ОПСО често са засегнати от бавни процеси за вземане на решения, както и от прекомерно микроуправление от страна на Съвета и ограничени финансови, логистични и човешки ресурси; като има предвид, че държавите членки изпращат по-малко персонал за мисиите и операциите; като има предвид, че тези пречки ограничават цялостната ефективност на мисиите и операциите по линия на ОПСО; като има предвид, че една от целите на стратегическия компас е да подсили гражданските и военните мисии и операции на ЕС по линия на ОПСО, като им предостави по-стабилни и гъвкави мандати, насърчавайки бързите и по-гъвкави процеси на вземане на решения и гарантирайки по-голяма финансова солидарност;

Т. като има предвид, че мисиите и операциите по ОПСО имат за цел да укрепят устойчивостта и стабилността на европейските съседни държави, например в Средиземно море, Южен Кавказ и Черноморския регион, Западните Балкани и Африканския рог, предоставяйки военни и полицейски услуги, брегова охрана, обучение за управление на границите и изграждане на капацитет; като има предвид, че за да се постигнат целите на мисиите на ОПСО, е необходимо те да започнат да предоставят съвети и обучения за справяне с нововъзникващите и революционните технологии, които бързо навлизат в средата на „замразения конфликт“;

У. като има предвид, че интегрираният подход на ЕС към външни конфликти и кризи предвижда съгласувано използване на различните капацитети на ЕС, в рамките на които неговата политика за сигурност и отбрана следва да допълва и да бъде допълвана от други граждански инструменти, за да допринесе за сигурността на хората и устойчивия мир в Европа и света като цяло;

Ф. като има предвид, че конфликтите засягат непропорционално жените и момичетата и наред с другото увеличават насилието, основано на пола, както се вижда и от необоснованата агресивна война на Русия срещу Украйна; като има предвид, че жените са значително по-слабо представени в гражданските мисии по линия на ОПСО, военните мисии и военните операции; като има предвид, че участието на жените в мироопазващите и военните операции следва да се насърчава и засилва;

Х. като има предвид, че военната мисия на ЕС за предоставяне на помощ в подкрепа на Украйна (EUMAM) показа положителното въздействие, което имат мисиите и операциите по линия на ОПСО с необходимите ресурси и принос от държавите членки; като има предвид, че EUMAM вече е достигнала целта от 30 000 обучени украински войници; като има предвид, че въз основа на настоящите резултати и тенденции EUMAM има готовност да обучи още украински военен персонал, за да постигне целта от 60 хиляди войници; като има предвид, че мисията също така е готова по целесъобразност да интегрира обучение в областта на въздушните и морските сили и да реагира на други спешни искания на Украйна за обучение;

Ц. като има предвид, че мисиите и операциите на ЕС по линия на ОПСО често са обект на хибридни заплахи, включително кампании за чуждестранно манипулиране на информация и вмешателство, което излага на риск тяхната ефективност за стабилизиране на държавата, в която са разположени; като има предвид, че способностите на ЕС за планиране и провеждане на граждански операции (CPCC) и Способностите за планиране и провеждане на военни операции (MPCC) трябва да обмислят как да защитят разгърнатите сили от хибридни заплахи;

Ч. като има предвид, че Русия използва частни военни дружества като групата „Вагнер“ като част от инструментариум за хибридна война, за да отрича отговорност по правдоподобен начин, като същевременно успешно упражнява влияние в различни региони и получава достъп до природни ресурси и критични инфраструктури; като има предвид, че има сведения за извършени жестокости от групата „Вагнер“ в Украйна, Мали, Либия, Сирия и Централноафриканската република; като има предвид, че тя засили антиевропейските настроения, особено в държави със силно присъствие в ЕС или които приемат мисии по линия на ОПСО; като има предвид, че в Мали, Буркина Фасо и Нигер извършителите на превратите не оказват съдействие на другите партньори (включително мисията на ЕС за обучение (EUTM) Мали, регионалните организации и Интегрираната многостранна мисия на ООН за стабилизиране в Мали (MINUSMA);

Ш. като има предвид, че след преврата през юли в Нигер извършителите на преврата взеха решение да подготвят дело за наказателно преследване на законния нигерски президент Мохамед Базум с обвинения за „държавна измяна“; като има предвид, че Икономическата общност на западноафриканските държави (ECOWAS) следваше „двупосочна“ политика — посредничество и едновременно налагане на санкции (търговски, банкови и индивидуални); като има предвид, че ЕС изрази силна подкрепа за Икономическата общност на западноафриканските държави (ECOWAS), готовност за изготвяне на автономен режим на санкции и готовност да разгледа евентуални искания на ECOWAS за допълнителна подкрепа; като има предвид, че след преврата и двете мисии по линия на ОПСО (мисия на ЕС за изграждане на капацитет в Нигер (EUCAP Sahel Niger) и мисията на ЕС за военно партньорство в Нигер (EUMPM)) преустановиха оперативните си дейности и запазиха само необходимия основен персонал в страната; като има предвид, че четирите текущи мерки за помощ от ЕМПМ (общо 74 милиона евро) бяха преустановени; като има предвид, че мисиите EUTM и EUCAP в Сахел и в Централноафриканската република не дадоха очакваните резултати;

Щ. като има предвид, че нестабилността и несигурността в южното съседство и региона на Сахел са тясно свързани с европейските външни граници и продължават да бъдат предизвикателство за тяхното управление; като има предвид, че мисията на ЕС за съдействие в областта на граничния контрол в Либия и военната операция на ЕС в Средиземноморието – операция IRINI, допринасят за положените усилия за устойчив мир, сигурност и стабилност чрез прилагане на оръжейното ембарго и борбата с незаконните оръжия и трафика на хора;

АА. като има предвид, че злонамерената външна намеса и кампаниите за дезинформация, особено спонсорираните от Русия, а в някои случаи и от други участници като Китай и Иран, са съществено предизвикателство за външната политика на ЕС;

АБ. като има предвид, че нарастващото използване на хибридни атаки и заплахи, както се вижда от дейностите на Русия в ЕС, Украйна, Африка и другаде, налага разработването на всеобхватни инструменти за откриване, предотвратяване и реагиране на такива инциденти и за защита на гражданите и активите на Съюза чрез трансформиране на традиционния военен капацитет, подобряване на сигурността на критичната инфраструктура, противодействие на ЧМИВ и по-нататъшно развитие на общо високо равнище на киберсигурност; като има предвид, че Китай също така демонстрира засилено използване на тактики за хибридна война, включително в Индийско-Тихоокеанския регион и Южнокитайско море, насочени към подкопаване на стабилността и сигурността на ЕС;

АВ. като има предвид, че хибридните заплахи през идните години ще се характеризират със системна комбинация от информационна война, гъвкави силови маневри, масови кибервоенни действия и нововъзникващи и революционни технологии, от морското дъно до космоса, с разгръщане на усъвършенствани въздушни и базирани в космоса системи за удар и наблюдение, като всичко това ще бъде улеснено от усъвършенстван изкуствен интелект (ИИ), квантови изчисления, все по-„интелигентни“ технологии за рояци от дронове, офанзивни киберспособности, свръхзвукови ракетни системи, нанотехнологии и биологична война;

АГ. като има предвид, че почти 90 % от стоките във външната търговия на ЕС се транспортират по море; като има предвид, че около две трети от световните доставки на нефт и газ се добиват в морето или се транспортират по море; като има предвид, че до 90 % от международните трансфери на данни и комуникации се пренасят по подводни кабели; като има предвид, че организираната престъпност и трафикантите на наркотици извършват значителна част от своите дейности по море, като използват дори потопяеми или полупотопяеми превозни средства или оборудване, които са трудни за задържане от правоприлагащите органи;

АД. като има предвид, че сътрудничеството в областта на сигурността и отбраната с партньори и съюзници е от решаващо значение за амбицията на ЕС да се превърне в международен гарант на сигурността; като има предвид, че сътрудничеството с организации като ООН, НАТО, Африканския съюз (АС), Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ), Асоциацията на народите от Югоизточна Азия, както и с множество съюзници и единомислещи партньори, е от решаващо значение за успешното прилагане на ОПСО;

АЕ. като има предвид, че САЩ са най-важният съюзник на ЕС; като има предвид, че съвместното сътрудничество, партньорство и приятелство между ЕС и САЩ, отразени, наред с другото, чрез нашето съвместно сътрудничество в рамките на НАТО, са гръбнакът на нашата споделена свобода, просперитет, демокрация и сигурност;

АЖ. като има предвид, че Латинска Америка е стратегически партньор на ЕС, и като има предвид, че съществува много неизползван потенциал за изграждане на истинско стратегическо партньорство, включително за сътрудничество в областта на сигурността;

АЗ. като има предвид, че Комисията и Парламентът са поели ангажимент за укрепване на ЕС като участник на международната сцена, способен да действа по-стратегически и самостоятелно;

АИ. като има предвид, че Арктическият регион става все по-важен за геополитиката, икономическото развитие и транспорта, като в същото време е изправен пред предизвикателства, свързани с изменението на климата и милитаризацията;

АЙ. като има предвид, че все по-агресивното поведение на Китай, по-специално в неговото съседство като Тайванския проток и Южнокитайско море, съставлява риск за регионалната и световната сигурност; като има предвид, че Китай от много години насърчава алтернативно послание, което поставя под въпрос демократичните ценности, отворените пазари и основания на правила международен ред; като има предвид, че нарастващото влияние на Китай в международните организации възпрепятства положителния напредък и допълнително изключва Тайван от законно и съдържателно участие;

АК. като има предвид, че Съединените щати, Япония и Южна Корея проведоха историческа първа тристранна среща на 18 август 2023 г.; като има предвид, че взаимното сътрудничество между единомислещи държави, по-специално в Индийско-Тихоокеанския регион, е от основно значение за гарантиране на мирното и просперираще развитие на региона; като има предвид, че ЕС следва също така да се стреми да засили сътрудничеството си в областта на сигурността с тези единомислещи държави в региона;

АЛ. като има предвид, че Косово и подпомаганият от ЕС диалог Белград — Прищина са изправени пред заплахи за дестабилизация; като има предвид, че операцията EUFOR Althea играе ключова роля за сигурността и стабилността на Босна и Херцеговина и региона;

АМ. като има предвид, че културното наследство има универсално измерение като свидетелство за историята, неделимо от идентичността на народите, което международната общност трябва да защитава и съхранява за бъдещите поколения;

АН. като има предвид, че за да се приложат практически мерки за постигане на мир, е необходим всеобхватен подход за укрепване на мира с участието на граждански специалисти; като има предвид, че местните и международните неправителствени организации извършват изключително важни дейности, насочени към предотвратяването на конфликти и мирното разрешаване на конфликти, и че е от първостепенно значение да се извлече максимална полза от техния опит;

1. изразява загриженост относно бързо влошаващото се положение със сигурността в световен мащаб и счита, че във времена на голяма несигурност европейското и трансатлантическото единство, както и тясното сътрудничество с единомислещи партньори по целия свят е по-необходимо от всякога, за да се отговори на предизвикателствата, породени от множество глобални кризи, да се действа проактивно и да се реагира решително на заплахи за основания на правила международен ред, както и да се улесни ефективното прилагане на ОПСО;

2. е заедно с Украйна и решително осъжда незаконната, непровокирана и неоправдана агресивна война на Русия; изразява съжаление относно глобалните последици от незаконната агресивна война на Русия, която засяга държави и уязвими общества по целия свят чрез повишените цени на енергията и недостига на храни и която грубо нарушава и застрашава международното право и принципите на Устава на ООН и подкопава европейската и световната сигурност и стабилност; признава, че Русия продължава агресивната си война срещу Украйна с подкрепата на Беларус, Иран и Северна Корея, като поддържа активно военно присъствие, където счита това за стратегически важно;

3. осъжда най-категорично ужасяващите терористични нападения, извършени от терористичната група Хамас срещу Израел, включително вземането на заложници; заявява своята подкрепа за Държавата Израел и нейния народ, както и за палестинските цивилни лица в Ивицата Газа и на Западния бряг; призовава за незабавното и безусловно освобождаване на всички заложници, взети от терористичната група Хамас, и за връщането на телата на починалите заложници; подчертава правото на Израел да се защитава в съответствие с международното право и международното хуманитарно право; подчертава, че всички страни трябва във всеки един момент да правят разграничение между бойци и цивилни лица, и че страните могат да атакуват само бойци и военни цели; отправя искане към израелското правителство да не предприема военни действия в Рафа, които ще влошат и без това катастрофалното хуманитарно положение и ще попречат на спешно належащото предоставяне на основни услуги и хуманитарна помощ; изразява своята дълбока скръб и пълна солидарност с невинните жертви от двете страни и техните семейства и близки; призовава да бъдат подведени под отговорност лицата, извършили терористични актове и нарушения на международното право; призовава за щателно разследване на ролята на трети държави, включително Иран и Катар, и недържавни образувания при предоставянето на финансова, материална и оперативна подкрепа на Хамас;

4. решително осъжда продължаващите нападения срещу морски дейности в Червено море, предприемани от контролираните от хутите територии в Йемен с подкрепата на Иран; приветства решението на държавите членки да започнат морска операция по линия на ОПСО под името ASPIDES за защита на търговските плавателни съдове чрез укрепване на морската ситуационна осведоменост и придружаване на плавателните съдове с цел възпиране на нападения; осъжда също така нападенията от страна на подкрепяните от Иран военни групи от Ливан, Сирия и Ирак;

Предоставяне на Украйна на отбранителните способности, от които се нуждае

5. потвърждава, че ЕС ще продължи да подкрепя Украйна като предоставя необходимите военни средства, за да се сложи край на незаконната агресивна война на Русия и за да се възстанови суверенитетът и териториалната цялост на Украйна в рамките на международно признатите ѝ граници, благодарение на което тя ще може ефективно да упражнява суверенитета си, да защитава гражданите си, да документира и разследва военни престъпления и да изправи виновните пред правосъдието и да изпълни желанието на украинския народ за евроатлантическа интеграция, в частност членство в ЕС, основано на силното идентифициране с европейските ценности свобода, демокрация и принципи на правовата държава, както и членство в НАТО; подчертава, че военната победа на Украйна и членството ѝ в ЕС и НАТО са необходими за цялостната сигурност, стабилност и устойчив мир на европейския континент;

6. подчертава важността на ЕМПМ, чрез който бе оказана подкрепа на украинските въоръжени сили чрез финансиране и предоставяне на военно оборудване и обучение, като същевременно се осигурява координация за всички заинтересовани страни чрез механизма за обмен на информация, администриран от Военния секретариат на ЕС (ВСЕС); насърчава държавите членки да създадат основан на сценарии и предвидим опис на военните способности, които могат да бъдат предоставени по линия на ЕМПМ, за да се гарантира бързо снабдяване в краткосрочен и дългосрочен план на такива способности; призовава да бъде гарантирана финансовата устойчивост и дълготрайност на ЕМПМ, за да се предостави на Украйна и на други партньори на ЕС по целия свят подкрепата, която поискат; призовава за допълнително увеличаване и ускоряване на финансовата и военната помощ за Украйна и за незабавно разполагане на модерно оборудване, оръжия и следващо поколение системи за въздушна отбрана и системи ракети земя-земя;

7. настоятелно призовава по-големите държави членки със значителни способности на отбранителната промишленост, например Франция, Испания и Италия, спешно и значително да увеличат военната помощ за Украйна;

8. настоятелно призовава правителствата на държавите членки незабавно да започнат диалог с дружествата в областта на отбраната, за да се гарантира, че производството и доставката, по-специално на боеприпаси, снаряди и ракети за Украйна, се ползват с приоритет пред поръчките от други трети държави;

9. приветства първоначалното предложение на ЗП/ВП Борел, въз основа на предишния призив на Парламента, за създаване на фонд за помощ в размер на 20 милиарда евро в рамките на Европейския механизъм за подкрепа на мира, предназначен за подкрепа на украинските въоръжени сили с до 5 милиарда евро годишно за периода 2023—2027 г.; изразява съжаление, че държавите членки са понижили степента на тази амбиция до допълнителни средства в размер на 5 милиарда евро, и настоятелно ги призовава да постигнат бързо споразумение по този въпрос; решително осъжда усилията на Унгария да блокира неотдавнашните опити за добавяне на средства в Европейския механизъм за подкрепа на мира и предложението на ЗП/ВП за специалния фонд за подпомагане на Украйна; подчертава, че всяка военна помощ и доставки на оръжие по линия на ЕМПМ трябва да са в съответствие с Общата позиция на ЕС относно износа на оръжие, международното право в областта на правата на човека и хуманитарното право и трябва да осигуряват подходяща прозрачност и отчетност; изразява съжаление относно ненужното забавяне на одобряването от страна на Съединените щати на следващия транш от спешно необходимата помощ за Украйна;

10. приветства създаването на военната мисия на Европейския съюз за предоставяне на помощ в подкрепа на Украйна (EUMAM Ukraine) и ролята ѝ за повишаване на военната ефективност на въоръжените сили на Украйна, така че те да могат да защитават териториалната ѝ цялост в рамките на международно признатите граници на Украйна и за да може страната ефективно да упражнява суверенитета си и да защитава своите граждани; подчертава необходимостта от осигуряване на необходимия персонал и инфраструктура за Способностите за планиране и провеждане на военни операции за осъществяване на планирането и командването на тази важна мисия за обучение;

11. приветства капацитета на EUMAM Ukraine да задоволи нуждите от обучение на Украйна по гъвкав начин; очаква от нея да донесе добавена стойност чрез разширяване на предложенията за обучение и да бъде синхронизирана с други инициативи за обучение, които вече са в ход; настоява за адаптиране на модулите за обучение към извлечените поуки, за да се отговори адекватно на потребностите на украинските сили; поздравява Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) и държавите членки за успешното обучение на над 30 000 войника преди края на 2023 г.; приветства предложението на ЗП/ВП за увеличена цел през 2024 г. да бъдат обучени 60 хиляди украински войници; подчертава значението на непрекъснатото адаптиране и преразглеждане на модулите за обучение въз основа на поуките, извлечени от бойното поле, както и на постоянния акцент върху справянето с настоящите и бъдещите предизвикателства, включително борбата с безпилотните летателни апарати (БЛА), обучението на системи за БЛА, въздушната отбрана, откриването на мини, комбинираните оръжия и специализираното обучение, както и развитието на капацитета на настоящите и бъдещите офицери на украинските въоръжени сили на всички равнища и в съответствие с техните нужди; освен това приветства бързото приключване на разискванията и активното участие на държавите членки в стартирането на EUMAM Ukraine, което може да бъде описано като образец за бъдещи военни мисии за обучение, и ги призовава да демонстрират сходни амбиции и принос към други настоящи и бъдещи мисии и операции по линия на ОПСО;

12. приветства гъвкавостта и приспособимостта на консултативната мисия на Европейския съюз в Украйна (EUAM Ukraine) при изпълнението в трудни условия на преразгледания ѝ мандат, в т.ч. нейната подкрепа за разследването и наказателното преследване на международни престъпления, извършени в контекста на непровокираната и неоправдана военна агресия на Русия срещу Украйна; призовава ЕС да гарантира, че може да действа с адекватните финансови, логистични и човешки ресурси, за да задоволи нуждите на Украйна, и приветства участието на държави извън ЕС във връзка с това;

13. подчертава конкретната подкрепа на ЕС за Украйна чрез „подхода с три направления за осигуряване на боеприпаси“; настоятелно призовава за по-бързо доставяне на боеприпаси от съществуващите запаси на държавите членки чрез ЕМПМ; обръща внимание на две от „трите направления за боеприпаси“, които имат за цел да осигурят един милион артилерийски снаряди на Украйна до март 2024 г., и изразява загриженост относно неотдавнашните изявления, които показват, че крайният срок няма да бъде спазен; призовава ЗП/ВП, Комисията и държавите членки за ускоряване на съвместното възлагане на обществени поръчки за боеприпаси за Украйна и подчертава необходимостта от засилване на производствения капацитет на европейската промишленост чрез осигуряване на бързо и ефективно изпълнение на Акта в подкрепа на производството на боеприпаси (ASAP); насърчава държавите членки да предоставят специализирани възможности за малките и средните предприятия (МСП) в европейския сектор на отбраната, така че те да имат капацитета да участват в тръжните процедури; призовава държавите — членки на ЕС, да ускорят развитието на капацитет за производство на военни боеприпаси, със специален акцент върху съвместните проекти с Украйна, както и незабавно да гарантират, че поръчките за Украйна се разглеждат с приоритет; подчертава също така, че следва да бъдат направени конкретни стъпки за интеграцията на Украйна в отбранителните и свързаните с киберсигурността политики и програми на ЕС по време на процеса за членство в ЕС, като се надграждат сътрудничеството и обмена с Агенцията на Европейския съюз за киберсигурност (ENISA), съществуващото споразумение с Европейската агенция по отбрана (ЕАО) и възможността държавите членки да възлагат обществени поръчки от името на Украйна като бенефициер на допълнителни количества в рамките на акта за укрепване на европейската отбранителна промишленост чрез съвместни обществени поръчки (АУЕОПСОП); призовава ЕСВД и Комисията да предложат план за устойчив и дългосрочен пакет ангажименти във връзка със сигурността за Украйна, който да допълва гарантирането на нарасналите нужди на ЕС в областта на сигурността; приветства създаването на „Механизъм за Украйна“ и настоятелно призовава всички участници да работят за прилагането му;

14. подчертава важността на това да бъде осъдена в световен мащаб военната агресия на Русия срещу Украйна, която нарушава международното право и принципите на Устава на ООН и подкопава глобалната сигурност и стабилност. призовава специалния пратеник на Комисията за прилагането на санкциите на ЕС да разследва задълбочено заобикалянето на санкциите на ЕС срещу руски субекти, особено по отношение на стоките с двойна употреба във връзка с агресивната война срещу Украйна; осъжда присъствието на войници от държави извън ЕС, в т.ч. От Куба, Сърбия и Сирия, които се бият за Русия в нейната агресивна война в Украйна, като изисква тяхното незабавно изтегляне;

15. подчертава резултата от срещата на високо равнище на НАТО във Вилнюс, който ясно потвърди, че бъдещето на Украйна е в алианса; приветства пакета на срещата на високо равнище за подкрепа за Украйна и създаването на Съвет НАТО–Украйна, който ще подготви Украйна за членство в НАТО след приключването на войната, като финализирането му трябва да стане възможно най-скоро; подкрепя продължаващите трансатлантически усилия и координация в областта на военната помощ и доставките на оръжие за Украйна;

16. подчертава, че ангажиментите на ЕС и на НАТО към Украйна са част от един по-широк координиран на международно равнище пакет от гаранции за сигурност за Украйна, включително стартирането от страна на Г-7 на многостранна рамка за договарянето на двустранни ангажименти и споразумения за сигурност за Украйна;

17. подчертава, че е важно да продължи привеждането в действие на член 42, параграф 7 от ДЕС относно взаимопомощта и призовава за конкретни стъпки, за да се развие същинска политика за солидарност на ЕС, включително като се изясни съгласуваността между нея и член 5 от Северноатлантическия договор, като се има предвид, че не всички държави – членки на ЕС са членки на НАТО;

Засилване на европейската отбрана в отговор на агресивната война на Русия срещу Украйна

18. подчертава и изразява непоклатимата си подкрепа за ангажимента на държавните и правителствените ръководители на ЕС, поети във Версайската декларация, за предоставяне на цялата необходима подкрепа, от която Украйна се нуждае, и за поемане на по-голяма отговорност за европейската сигурност чрез укрепване на отбранителните способности на държавите членки и на ЕС; призовава за по-голяма координация с трансатлантическите съюзници и НАТО в това отношение; счита, че е необходимо да се актуализира Стратегическият компас, за да се включат поуките, извлечени от агресивната война на Русия срещу Украйна, която започна дни преди приемането му, както и в светлината на неотдавнашните събития в Близкия изток; призовава ЕС и държавите членки, след този преглед, който следва да се превърне в редовно учение, да изпълнят ангажимента по Версайската декларация, като ускорят цялостното изпълнение на Стратегическия компас чрез голямо засилване на европейското военно сътрудничество на равнището на промишлеността и въоръжените сили, за да се превърне Европейският съюз в по-силен и по-способен фактор за сигурността, който е оперативно съвместим с НАТО и има допълващ характер спрямо Алианса;

19. отбелязва дебата относно ядреното възпиране в Европа и призовава за конструктивна и отворена европейска дискусия относно този основен елемент на териториалната отбрана и възпирането, който е необходим, за да се гарантира дългосрочната сигурност на европейския континент и неговите народи;

20. припомня, че както ясно е посочено в Стратегическия компас, целта на ЕС е да може да действа бързо и решително при възникването на криза, самостоятелно, когато е необходимо, или в партньорство, както и че Стратегическият компас не може да бъде заместител, използван за отлагането на жизненоважни инвестиции в способностите на ЕС в областта на сигурността и отбраната; подчертава, че амбициозните цели и етапни цели на Стратегическия компас могат да бъдат постигнати само със съответната политическа воля и действия от името на държавите членки и институциите на ЕС, както и с необходимите финансови вноски, когато е необходимо; ето защо призовава държавите членки да участват в системното, редовно актуализиране на анализа на заплахите;

21. отново потвърждава, че за да се превърне в надежден геополитически участник, ЕС следва да реформира своята система за вземане на решения; изразява съжаление, че потенциалът за бързи, ефикасни и ефективни действия в областта на външната политика, сигурността и отбраната, както е предвидено в клаузите за преход на ДЕС, е използван само в много ограничена степен; отново призовава Съвета да преминава постепенно към гласуване с квалифицирано мнозинство за решения относно ОВППС и ОПСО, поне в тези области, които нямат военни последици; подновява своя призив за установяването на редовни заседания на Съвета на министрите на отбраната на ЕС и призовава за създаване на съвместен гражданско-военен щаб на европейско равнище, който да съчетава граждански и военни инструменти, за да се използва пълноценно интегрираният подход на ЕС в управлението на кризи — от стратегическото планиране до действителното провеждане на мисия или операция;

22. призовава за назначаването на член на Комисията по въпросите на Съюза за отбрана (DUC) в рамките на следващата Комисия, който да отговаря за финализирането на истински Европейски съюз за отбрана и всички свързани с отбраната въпроси, включително ОПСО, след ясно разделение на задачите със заместник-председателя/върховен представител; счита, че заедно с бъдещата пълноправна комисия по сигурност и отбрана в Парламента, членът на Комисията по въпросите на Съюза за отбрана (DUC) следва съвместно да наблюдава целеви и значителен бюджет на Съюза за отбрана;

Стратегическият компас: „ДА ДЕЙСТВАМЕ“

23. припомня на съответните органи на ЕС и на държавите членки ангажиментът им за засилване на капацитета за планиране и провеждане на военни операции (МРСС) и за постигане на пълен оперативен капацитет, включително чрез осигуряване на подходящи помещения, достатъчен персонал и реорганизация на Военния секретариат на ЕС; изисква пълният оперативен капацитет на МРСС да бъде достигнат до 2025 г., както е посочено в Стратегическия компас, и въпреки заключенията на Съвета от 19 ноември 2018 г., в които се предвижда краен срок до 2020 г.; също така изисква числеността на персонала на МРСС да бъде значително увеличена до 250 служители; подчертава неотложната необходимост от създаване на МРСС като предпочитана структура за командване и контрол на военните операции на ЕС, включително за използването на бъдещия капацитет за бързо разгръщане (КБР); изтъква, че един от настоящите четири национални оперативни щабове също може да бъде определен за тази задача;

24. отново заявява важността на пълното прилагане на КБР с войскови части в състав най-малко 5 000 души и относимите способности съгласно модулния му характер, които са на разположение за кризисни ситуации в неблагоприятни среди, като задачи по спасяване и евакуация, първоначално навлизане и операции за стабилизиране или временно укрепване на мисии; счита, че без твърд политически ангажимент и повече ресурси, амбицията КБР да започне да функционира до 2025 г. е изложена на риск; призовава държавите членки да вземат предвид практическите условия за прилагане на член 44 от ДЕС по време на привеждането в действие на КБР, както и в други оперативни ангажименти по линия на ОПСО, според случая, за да може група от желаещи и можещи държави членки да планират и проведат мисия или операция в рамката на ЕС и по този начин да гарантират бързото задействане на КБР; отново заявява, че КБР следва да бъде организиран около различни срокове за „известия за предислокация“ за различните части на КБР, като някои от тях имат „известия за предислокация“ от 5 до 10 дни; отбелязва, че може да се направи оценка на точния брой на минималните войскови части само след като военните плановици, разработващи концепцията, са анализирали всички потенциални сценарии; счита, че капацитетът на ЕС за бързо разгръщане има голям потенциал за значително подобряване и надграждане въз основа на поуките, извлечени от предишните бойни групи на ЕС, за разглеждане и преодоляване на различните им недостатъци, за укрепване на стратегическата автономност на ЕС и за положителен принос за интегрирания подход на ЕС към сигурността и мира;

25. приветства първото по рода си учение на живо, като част от военното учение на ЕС за управление на кризи (MILEX 23), за КБР, което се проведе през октомври 2023 г. в Испания, и очаква по-нататъшни учения на живо в бъдеще, насочени към подобряване на неговите способности, увеличаване на оперативната съвместимост между държавите членки и ефективно изпитване на използването на КБР при различни сценарии; призовава държавите членки и ЕСВД да гарантират, че тези учения за обучение и сертифициране могат да се ползват от механизма за общи разходи, за да се гарантира подходящо участие в бъдеще;

26. изтъква, че КБР следва да бъде създаден като един от видовете военни способности на ЕС за реагиране при кризи със своя собствена правна идентичност, за да може да представлява сила, която е постоянно на разположение и чиито членове се обучават заедно, като целта е да се превърне в постоянна сила; отбелязва, че КБР следва да провежда редовни съвместни учения на стратегическо равнище, на равнище на съвместните сили и на тактическо равнище в рамката на ЕС въз основа на оперативни сценарии и следвайки единни стандарти за обучение и сертифициране, като например в рамките на НАТО, с цел подобряване на готовността и оперативната съвместимост; подчертава, че ученията следва да бъдат програмирани от ВСЕС и планирани и проведени от Способностите за планиране и провеждане на военни операции; призовава държавите членки да се ангажират със значително намаляване до 2025 г. на критичните пропуски в стратегическите способстващи фактори, по-специално свързаните с капацитета за бързо разгръщане, като например стратегическия въздушен транспорт, космическите средства за комуникация, медицинските активи, способностите за киберотбрана и разузнаването; приветства факта, че държавите членки неотдавна запълниха пропуските в сформирането на военни сили, което ще даде възможност на КБР и неговите бойни групи да започнат да функционират пълноценно до 2025 г.;

27. припомня, че ЕС си е поставил дългосрочна цел да увеличи значително амбициите си и да работи за развиване на капацитета си за разполагане на доброволни начала на до 60 000 войници от държавите членки в ръководени от ЕС операции, както е посочено в Приоритетната цел от Хелзинки от 1999 г;

28. подчертава неотложната необходимост от значително укрепване и инвестиране във военната мобилност на нашите въоръжени сили, като се даде приоритет на инвестициите и премахването на участъците с недостатъчен капацитет и липсващите връзки; приветства усилията, положени от държавите членки, съюзниците, ЕС и НАТО за постигане на напредък във военната мобилност в Централна и Източна Европа; призовава държавите членки да продължават да предприемат действия за опростяване и хармонизиране на процедурите за военна мобилност и да съкратят сроковете за даване на разрешения, за да се предостави възможност на държавите – членки на ЕС, да действат по-бързо и да увеличат ефективността на ответните си действия в съответствие със своите потребности и отговорности, свързани с отбраната, както в контекста на мисиите и операциите по линия на ОПСО, така и на националните и многонационалните дейности;

29. призовава за укрепване на ЕАО, за управление на авангардните научни изследвания и развитие на способностите и за насърчаване на съвместното възлагане на обществени поръчки с цел укрепване на отбранителната технологична и промишлена база на ЕС (ЕОТИБ), като същевременно не се възпрепятства закупуването на оборудване от държави със сходни възгледи; призовава за подобряване на финансирането в областта на отбраната чрез проучване на евентуална реформа на кредитната политика на Европейската инвестиционна банка; призовава за засилване на достъпа на промишлеността до частно финансиране, за да се гарантира, че европейската отбранителна промишленост има достатъчен достъп до публично и частно финансиране и инвестиции на устойчива основа; призовава Комисията да обмисли в сътрудничество с държавите членки разработването на параметри за финансов продукт, който има за цел да подкрепи инвестициите в европейската сигурност, включително действията на отбранителната промишленост; приветства съвместните усилия на Европейската инвестиционна банка и Комисията за стартиране на капиталов механизъм в областта на отбраната със 175 милиона евро, за да се стимулира разработването на технологии с двойна употреба; отбелязва със задоволство обновените фискални правила относно бюджетните дефицити, които дават възможност за допълнителни военни разходи след руското нашествие в Украйна;

30. призовава ЗП/ВП и държавите членки да осъществяват по-стабилни, гъвкави, ефикасни и модулни мисии и операции по линия на ОПСО, които могат да се адаптират към променящия се контекст на сигурността, вземайки предвид принципа на интегрирания подход, и които използват за основа полезните взаимодействия и взаимните допълвания на гражданските и военните измерения на ОПСО; подчертава значението на гражданските мисии по линия на ОПСО за координиране с други международни партньори, участващи в подобни дейности в приемащата държава; подчертава, че е важно да се определят ясни и постижими цели за всяка мисия и операция, допълнени от необходимите финансови, логистични и човешки ресурси в съответствие с постигнатия напредък към постигането на всяка цел; подчертава, че всяка мисия и операция трябва да бъде ефективно съобразена с нуждите и изискванията на всяка приемаща държава, като се гарантира създаването на необходимите условия, за да може мисията да постигне заявените си цели и да поддържа силно партньорство с местното население и националните органи; подчертава значението на подходите „обучение и оборудване“ и „обучаване на обучителя“ за мисиите и операциите, за да се гарантира техният дългосрочен успех и въздействие върху приемащата държава;

31. приветства приемането на новия Граждански пакт в областта на ОПСО и ангажимента за повишаване на ефективността, гъвкавостта и способността за реагиране на гражданските мисии, включително чрез ускоряване на процеса на вземане на решения, укрепване на оперативното планиране, както и подобряване на подбора и набирането на персонал, акцентиране върху повече равенство между половете и подобряване на инструментите за реагиране; счита, че гражданските и военните мисии трябва да се съсредоточат в по-голяма степен върху ключовите елементи на сигурността на хората; приветства ангажимента на ЕСВД и държавите членки, в тесни консултации с Комисията, да установят редовен и структуриран процес за развитие на граждански способности през 2024 г.;

32. призовава за изработване на подробни оценки на въздействието за всички мисии и операции, които да се извършват често, в съчетание със стратегическия преглед, за да се оценява по-ефективно краткосрочното, средносрочното и дългосрочното въздействие върху приемащата държава и да се изследва дали мисиите и операциите са постигнали желаното си въздействие; призовава тези оценки на въздействието да бъдат споделяни с Парламента; подчертава особената необходимост всички мисии и операции да имат разпоредби за изтичане на срока на действие, за да се даде възможност за устойчиво прекратяване, ако е необходимо;

33. призовава Съвета и ЕСВД да включат компонент за опазване на културното наследство в своите мисии и операции по линия на ОПСО, с цел да се предостави помощ и обучение на местните партньори при справянето с предизвикателства в областта на сигурността, свързани с опазването и защитата на културното наследство; призовава Съвета и ЕСВД да включат компонент на превантивна дипломация в своите мисии и операции по линия на ОПСО, за да се анализира по-добре положението в дадени райони, да се предотвратява избухването, ескалацията, продължаването и повторното възникване на конфликти и да се осигури посредничество между страните, които са на ръба на избухването на насилие, като се спомага за постигането на помирение и изграждането на устойчиви и приобщаващи общества;

34. припомня, че интегрирането и привеждането в действие на свързаните с пола аспекти във външните отношения и изпълнението на програмата за жените, мира и сигурността са дългогодишни приоритети за ЕС; настоява съответно, че е важно да се изпълнят всички поети ангажименти, включително ангажиментите в третия план за действие на ЕС относно равенството между половете (GAP III) (2020 – 2024 г.) и в Стратегическия компас, включително чрез насърчаване на равенството между половете и чрез систематично интегриране на принципа на равенство между половете чрез основан на данните анализ на равенството между половете във всички граждански и военни планове и действия по линия на ОПСО; в този контекст посреща със задоволство назначаването на съветници по въпросите на равенството между половете във всички мисии и операции по линия на ОПСО и създаването на мрежа от звена за контакт по въпросите на равенството между половете; призовава за пълно изпълнение на ангажиментите, поети в новия Пакт относно гражданското измерение на ОПСО, който предвижда, наред с другото, значително увеличаване на участието на жените в гражданските мисии по линия на ОПСО сред международния персонал, с цел да се постигне представителство от поне 40 % , като същевременно се полагат усилия за постигане на равна представеност на половете; въпреки това подчертава, че е необходимо да се направи повече, за да се гарантира равенството между половете и пълноценното и съдържателно участие на жените в ОПСО, особено във военните мисии; призовава държавите членки, в рамките на съответните си отбранителни сили, да предприемат стъпки за свеждане до минимум на пречките пред професионалното развитие на жените; настоятелно призовава ЕСВД да представя на подкомисията по сигурност и отбрана (SEDE) редовни доклади за напредъка си в изпълнението на действия, свързани с равенството между половете;

35. подчертава съществената роля на равенството между половете и правата на жените в основните аспекти на мерките за сигурност и отбрана; категорично осъжда извършването на военни престъпления срещу цивилното население, и особено използването на сексуалното насилие като средство за водене на война; подчертава значението на мерките за киберсигурност при наблюдението и предотвратяването на трафика на жени, засегнати от конфликти;

36. подчертава, че освен предоставянето на гаранции за сигурност и помощта за Украйна, трябва да бъдат въведени мерки за справяне с проблемите, свързани с психичното здраве, които възникват и ще продължат да възникват сред военния персонал и гражданите вследствие на войната;

37. приветства съвместното съобщение от юни 2023 г., озаглавено „Нова перспектива относно причинно-следствената връзка между климата и сигурността“, в което се очертават конкретни действия за справяне с въздействието на изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда върху сигурността и европейската отбрана, включително ОПСО; подчертава необходимостта от постигане на напредък във връзка с цялостното му изпълнение с цел повишаване на оперативната ефективност, включително участие на съветници по въпросите на околната среда във всички мисии и операции по линия на ОПСО до 2025 г. и подкрепа и стимули за държавите членки при преодоляването на всички пропуски и пречки, за да подготвят своите въоръжени сили за изменението на климата, както се призовава в Стратегическия компас;

38. отново изтъква важната роля на младите хора и младежките организации за поддържането и насърчаването на мира и сигурността и призовава ЕСВД да се ангажира с по-систематично интегриране на младите хора в Програмата за младежта, мира и сигурността;

39. подчертава важността на адекватното, гъвкаво и устойчиво финансиране за всички програми и инициативи в областта на сигурността и отбраната, включително бюджета на ОВППС и ЕМПМ; изразява съжаление относно факта, че бюджетът на ОВППС се е увеличил незначително от многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2014—2020 г. до МФР за периода 2021—2027 г., докато броят на задачите на мисиите по линия на ОПСО се е увеличил; призовава за съществено увеличение на финансирането за бюджета на ОВППС, включително специален бюджетен ред за ОВППС, с който се създава инструмент за гражданска подкрепа, чрез който да се предоставят на държавите партньори оборудване и услуги за подобряване на техните граждански способности; приветства споразумението на Европейския съвет за укрепване на новите приоритети с 64,6 милиарда евро в преразгледаната МФР на ЕС, включително увеличение с 1,5 милиарда евро, разпределени за Европейския фонд за отбрана (ЕФО) в рамките на новата Платформа за стратегически технологии за Европа (STEP); приканва държавите членки да представят преоценка на обхвата и определянето на общите разходи, за да се засили солидарността и да се стимулира участието във военни мисии и операции, както и в разходите, свързани с ученията, в съответствие със Стратегическия компас; призовава освен това държавите членки да изменят процеса на финансиране на ЕМПМ, за да се гарантира адекватна и устойчива подкрепа за партньорите, съюзниците и операциите по линия на ОПСО;

Стратегическият компас: „ДА ИНВЕСТИРАМЕ“

40. приветства увеличените бюджети и инвестиции в отбрана от страна на държавите членки на ЕС и призовава за максимално увеличаване на въздействието от тях, за да се предоставят необходимите способности на въоръжените сили на Европа чрез съвместни обществени поръчки и съвместни инвестиции в научноизследователска и развойна дейност в областта на отбраната; изразява съжаление обаче, че нито агресията на Русия срещу Украйна, нито настоящите промишлени програми в областта на отбраната на равнището на ЕС доведоха до действителна промяна в посока превръщане на сътрудничеството на равнище ЕС в норма; настоятелно призовава държавите членки да засилят сътрудничеството в областта на отбранителната промишленост и да определят като минимални цели постигането на показателя за 35 % съвместно възлагане на обществени поръчки за отбранително оборудване в ЕС и на показателя за 20 % европейски съвместни научни изследвания и технологии в областта на отбраната, както беше договорено от всички държави членки в рамките на EDA още през 2007 г.; освен това изразява съжаление, че за да финансира АУЕОПСОП и ASAP, Комисията погълна съществуващите ресурси, предназначени за други инициативи в областта на сигурността и отбраната или други програми, като по този начин подкопа други съществуващи инициативи и подчерта необходимостта от отпускане на допълнителни ресурси за Функция 5 от МФР; призовава държавите членки и Комисията да отделят допълнителни финансови и човешки ресурси за ЕСВД, за да се гарантира, че тя може ефективно да изпълнява ролята си на дипломатическа служба на ЕС с оглед на изключително нестабилния геополитически контекст и увеличените искания, които трябва да посреща с ограничения си капацитет през последните години; подчертава обаче, че увеличените инвестиции трябва да бъдат устойчиви и да са насочени към справяне с нововъзникващите заплахи;

41. припомня, че ЕС и държавите членки вече разполагат с цялостен набор от инструменти за насърчаване на един стратегически подход за развитие на способности, а именно под ръководството на работната група за съвместни обществени поръчки в областта на отбраната и с помощта на координирания годишен преглед на отбраната (КГПО) на EDA, плана за развитие на способностите (ПРС) и анализа на пропуските при инвестициите в отбрана; подчертава, че сега трябва тези инструменти да се използват пълноценно, да покажат своята съгласуваност и ефективност и да постигат осезаеми резултати; призовава Комисията и ЗП/ВП да представят актуализация на анализа на пропуските при инвестициите в отбрана и да определят способностите и програмите, които ще бъдат развивани с подкрепата на ЕС до края на десетилетието; припомня необходимостта от развитие на европейска политика за способностите и въоръженията за тази цел; призовава Съвета и Комисията да стимулират инвестициите в иновации в областта на отбраната;

42. приветства преразглеждането и представянето на ПРС за 2023 г.; изразява съжаление относно ограничения напредък в развитието на способностите след първия план за развитие на способностите през 2008 г.; подчертава, че особено с оглед на незаконната агресивна война на Русия срещу Украйна и заплахата за европейската сигурност са необходими по-големи и повече съвместни усилия от страна на държавите — членки на ЕС, за да се възпрат агресорите и да се защитят европейските граждани и интереси;

43. счита, че за съжаление Европейският фонд за отбрана (ЕФО) все още е недостатъчно финансиран, но въпреки това показва добавената стойност на действията на равнище ЕС в областта на европейската отбрана; препоръчва Комисията, в координация с държавите членки, да разшири обхвата на предложенията си във всички свързани с отбраната области на политиката на ЕС; призовава за допълнително увеличение на бюджета на ЕФО с 1 милиард евро в допълнение към договорените 1,5 милиарда евро като част от предложението за платформа за стратегически технологии за Европа (STEP); настоятелно призовава за максимална съгласуваност и координация между различните инициативи в областта на сигурността и отбраната, като например КГПО, ЕФО, АУЕОПСОП, ASAP, ПСС и Военната мобилност, наред с другото, за да се предотвратят припокривания, да се гарантират ефективни публични инвестиции и да се преодолее критичният недостиг на способности;

44. подчертава, че е важно да се намалят зависимостите по отношение на критични технологии и вериги за стойност с цел постигане на по-голяма технологична автономност на Съюза, благодарение на която той да може да разработва, произвежда и внедрява собствени технологии в критични области; във връзка с това приветства Законодателния акт за суровините от критично значение, който е от решаващо значение за изпълнението на принципите на Версайската декларация и за укрепването на устойчивостта на веригите на доставки за европейската отбранителна промишленост; подчертава, че насърчаването на съвместното възлагане на обществени поръчки на европейско равнище е логично допълнение към ЕФО, като обхваща целия кръг от научноизследователската и развойната дейност до обществените поръчки и консолидира по този начин търсенето, което подобрява оперативната съвместимост на въоръжените сили на държавите членки, постига икономии от мащаба и в крайна сметка укрепва европейската отбрана; отбелязва, че отбранителните продукти следва да бъдат сглобявани в дружества в Европа, когато това е възможно, което ще подкрепи европейската промишленост, по-специално МСП;

45. изтъква, че АУЕОПСОП и ASAP може да бъдат единствено първа стъпка към подобряване на капацитета на ЕОТИБ за снабдяване на държавите членки с необходимите продукти и количества и следва да бъдат допълнени с нови инициативи, включително Европейска стратегия за отбранителната промишленост в съчетание с предвидената дългосрочна и всеобхватна ЕПИО, за която трябва да бъде гарантирано адекватно финансиране, както и ефективна регулаторна рамка, насочена към насърчаване на иновациите, стимулиране на производството и осигуряване на по-интелигентни и по-ефективни публични инвестиции; във връзка с това призовава държавите — членки на ЕС, да предоставят необходимите средства на всички европейски инструменти за отбрана при предстоящото преразглеждане на МФР; изразява съжаление, че Комисията все още не е предложила Европейска инвестиционна програма в областта на отбраната (ЕИПО); призовава за бързо и ефективно прилагане на АУЕОПСОП и ASAP; напълно подкрепя предложението за създаване на общ фонд за отбрана в размер на 100 милиарда евро, който цели незабавно да се увеличи вътрешното производство на оръжия и боеприпаси;

46. призовава Комисията да използва експертния опит на Военния комитет на Европейския съюз (EUMC) при определянето на приоритетите на отбранителната промишленост и формулирането на инициативи в областта на отбраната, за да се гарантира военна съгласуваност на промишлено равнище;

47. призовава държавите членки да увеличат своите бюджети за разходи за отбрана и да осигурят тяхната устойчивост, за да се приспособят към настоящата геополитическа ситуация и да се справят със значителните заплахи за сигурността на Съюза; призовава държавите от ЕС – членки на НАТО, да увеличат своите военни бюджети въз основа на оценка на собствените си изисквания и да изразходват най-малко 2 % от БВП по добре координиран и всеобхватен начин, с което да се постигнат икономии от мащаба и оперативна съвместимост, включително като се припомня силното увеличение на разходите за отбрана на други конкуренти, например Русия и Китай, и с цел да се преодолеят недостатъците и да се отговори на изискванията във всички области, произтичащи от по-оспорваната архитектура за сигурност, както и като се имат предвид последиците от историческото недостатъчно инвестиране и спираловидната инфлация върху бюджетите за отбрана; подчертава съществената роля на ЕОТИБ за оборудване на въоръжените сили на държавите членки, за да могат да защитават европейските граждани и интереси;

48. подчертава, че европейските въоръжени сили са изправени пред сериозни проблеми с набирането и задържането на персонал; счита, че е необходимо да се анализират тези предизвикателства, и поради това приканва ВП/ЗП да възложи на Военен комитет на Европейския съюз да събере и анализира данни по тези въпроси във всички държави — членки на ЕС, с цел да се набележат възможни мерки за противодействие; посочва, че не може да бъде изграден истински Европейски съюз за отбрана без обща военна култура, и поради това призовава ЗП/ВП да възложи на Европейски колеж по сигурност и отбрана да модернизира и да разшири образователните модули за военния персонал от въоръжените сили на държавите членки;

49. подчертава значението на ПСС за подобряване на отбранителните способности на ЕС и приветства напредъка, постигнат досега чрез проектите на инициативата за ПСС, например в областта на киберзащитата, безпилотните системи, медицинските услуги и химическото, биологичното, радиологичното и ядреното (ХБРЯ) наблюдение, както и по-нататъшния напредък, постигнат в проекти във всички военни области, както е записано в годишния доклад за напредъка на проектите на секретариата на ПСС; изразява обаче съжаление относно факта, че държавите членки все още не използват пълноценно рамката на ПСС и че напредъкът в областта на изпълнението все още е далеч от очакванията; призовава ЗП/ВП и държавите членки да извършат непрекъснат задълбочен преглед на проектите и техните перспективи, който следва също така да включва възможността за сливане, прегрупиране и дори приключване на проекти, при които липсва достатъчен напредък, и пренасочване на усилията към малък брой приоритетни проекти, предназначени да доведат до конкретни действия, както е посочено в Стратегическия компас; изразява дълбоко съжаление, че Парламентът не е в положение да упражнява подходящ контрол върху проектите по линия на ПСС; призовава държавите членки редовно, поне два пъти годишно, да предоставят на Парламента оценка на постигнатия напредък в рамките на ПСС;

50. призовава Съвета да стартира проекта по създаване на Европейски граждански корпус за мир, който да обединява експертния опит на институционалните и неинституционалните участници във връзка с предотвратяването на конфликти, мирното разрешаване на конфликти и помирението, с цел да се повиши надеждността, съгласуваността, ефективността, гъвкавостта и видимостта на гражданското управление на кризи на ЕС;

Стратегическият компас: „ДА ПРЕДВИЖДАМЕ и ДА ЗАЩИТАВАМЕ“

51. подчертава, че агресивната война на Русия срещу Украйна е част от една по-широка стратегия за подкопаване на основания на правила международен ред; призовава ЕС да увеличи капацитета си за реагиране на хибридна война, включително установяването и отговора към Русия и други държавни и недържавни субекти, които осъществяват кампании за ЧМИВ, които заплашват нашите интереси, ценности и сигурност, включително чрез разпространяване на неверни твърдения за ЕС или чрез насочване срещу мисии и операции на ОПСО в стратегически зони; изразява сериозна загриженост относно опасностите за демократичните процеси, особено в навечерието на изборите, от кампании за дезинформация и манипулиране на информация, провеждани от ИИ, включително чрез създаване на фалшиви уебсайтове и генериране на фалшиви изображения; призовава Комисията и ЕСВД да си сътрудничат тясно с частния сектор, гражданското общество, както и академичната и техническата общност при противодействието на тези злонамерени кампании за влияние и справянето с използването на новите технологии като оръжие;

52. във връзка с това призовава всички държави членки и страните кандидатки за членство в ЕС да изпълнят препоръките от резолюциите на Парламента относно външната намеса във всички демократични процеси в Европейския съюз, включително дезинформацията ([24]);

53. подчертава, че Китай е установил „приятелство без граници“ с Русия, което включва значително прехвърляне на технологии и военни способности, и отправя все повече предизвикателства в областта на сигурността към ЕС, особено в областите на киберсигурността и ЧМИВ; подчертава необходимостта ЕС да засили сигурността и целостта на критичните си инфраструктури, като намали риска, насърчи технологичното предимство на ЕС в критичните сектори и включи мерки за ограничаване или изключване на високорискови доставчици, особено участници, свързани с китайското правителство;

54. припомня, че зависимостите от високорискови доставчици на критични продукти с цифрови елементи представляват стратегически риск, който следва да бъде разгледан на равнището на Съюза; подчертава необходимостта от по-нататъшно укрепване на процедурите за скрининг на ПЧИ със стандарти за надлежна проверка, за да се установи влиянието на правителствата на държави, което би противоречало на интересите на сигурността и отбраната на Съюза и неговите държави членки, както е установено в рамките на ОВППС съгласно дял V на ДЕС за инвеститори в критична инфраструктура на ЕС, като например европейски пристанища и в подводни кабели в Балтийско и Средиземно море, както и в Северния ледовит океан; подчертава, че този подход следва да се прилага еднакво за държавите кандидатки и потенциалните държави кандидатки; счита, че е необходимо допълнително законодателство за ефективна защита на сигурността на европейската верига за доставки на информационни и комуникационни технологии от рискови доставчици и кражба на интелектуална собственост чрез кибернетични средства; призовава за създаването на европейска рамка, целяща тясно регулиране и определяне на минимални стандарти и условия във връзка с износа на интелектуална собственост и технологии, които са от решаващо значение за сигурността и отбраната на Съюза, включително, наред с другото, стоки с двойна употреба;

([24]) (2020/2268(INI)) и (2022/2075(INI));
https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2022-0064_BG.html;
https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0219_BG.html.

55. изразява загриженост относно агресивната военна позиция на Китай в Южнокитайско море, включително изграждането на остров, тормоза и опасните маневри, извършвани от военноморските сили, бреговата охрана и морските милиции на Китай, както и във връзка с продължаващия военен натиск, ученията за симулиране на нападения, нарушенията на въздушното пространство и други военни действия „в сивата зона“, включително кибератаки и кампании за дезинформация срещу Тайван; призовава за активизиране на координираното морско присъствие и на изграждането на капацитет с партньорите на ЕС в региона; призовава Китай да прекрати всички тези дейности, които застрашават стабилността на целия регион и в по-широк контекст засягат пряко европейската сигурност; насърчава държавите членки да увеличат честотата на операциите за защита на свободата на корабоплаването в Тайванския проток и да задълбочат диалога по въпросите на сигурността с Тайван с цел възпиране на китайската агресия срещу демократичния остров; подчертава сътрудничеството с Тайван и използването на неговия експертен опит и технологично предимство срещу китайските киберзаплахи, като се имат предвид опасенията за регионалната сигурност и сигурността на ЕС; приветства неотдавнашното споразумение между лидерите на Китай и САЩ за възобновяване на военните комуникации на високо равнище;

56. отбелязва, че голяма част от инфраструктурата в Африка, включително нейната комуникационна инфраструктура, е финансирана и изградена от китайски държавни предприятия; изразява загриженост, че този китайски модел е очевидно привлекателен за много държави, които не могат да изпълнят изискванията на ЕС за достъп до равностойни равнища на финансиране, като по този начин се разширява влиянието на Китай в ущърб на партньорствата на ЕС; в този контекст изразява твърдо убеждение, че ЕС следва допълнително да засили сътрудничеството си с африканските партньори и да увеличи както видимостта, така и осезаемите ползи от подкрепата си за местното население; призовава за дългосрочна и насочена към бъдещето стратегия за сигурност на ЕС спрямо Китай, Средиземноморието и Африка;

57. призовава за още напредък по допълнителното подобряване на инструментариума на ЕС за борба с хибридните заплахи, който касае по-специално дейностите, включващи кибератаки и ЧМИВ, и преразглеждането на насоките за прилагане на инструментариума на ЕС за кибердипломация; приветства ангажимента, изложен в Стратегическия компас и новия Граждански пакт, за осигуряване на необходимите способности, за да могат гражданските мисии и операции по линия на ОПСО да реагират на хибридни атаки, включително ЧМИВ и кибератаки, до 2024 г., както и да развият последователна и ясна комуникационна стратегия; отново заявява спешната необходимост от гарантиране на експертен опит и капацитет за сигурни информационни и комуникационни технологии за всички мисии и операции по линия на ОПСО, за да комуникират сигурно на място и с всички институции на ЕС; във връзка с това приветства ангажимента на ЕСВД и държавите членки да въведат до 2025 г. комуникационна и информационна система за бързо реагиране за сигурно свързване на силите и щабовете на мисиите в оперативните зони с Брюксел; признава важната роля, която нововъзникващите революционни технологии като квантовите изчисления и ИИ ще играят в това отношение; призовава ЕСВД и Комисията да засилят своето сътрудничество и координация с други мисии и операции, провеждани от партньори и организации със сходно мислене, включително операциите на ООН за поддържане на мира, при противодействието на операциите за ЧМИВ по места;

58. призовава държавите членки и ЕСВД да актуализират стратегията си и да предприемат конкретни действия, за да включват системно финансови и човешки ресурси, инструменти и обучение, насочени към противодействие на заплахите, свързани с ЧМИВ, във всички делегации на ЕС и мисии и операции по ОПСО като част от техния по-широк мандат в приемащите държави и тяхната устойчивост срещу хибридни заплахи и ЧМИВ; призовава за повишаване на видимостта и стратегическата комуникация относно ползите, присъствието и ролята на мисиите по линия на ОПСО;

59. призовава държавите членки, ЕСВД и Комисията да обмислят създаването на добре финансирана и независима структура, натоварена с идентифициране, анализ и документиране на заплахите от ЧМИВ срещу ЕС като цяло, за да се повишат осведомеността за ситуацията и споделянето на информация за заплахите, както и да се развият способности за свързване на извършителите с дейностите (приписване) и мерки за противодействие във връзка с ЧМИВ; счита, че тази структура би служила като отправна точка и център за специализирани знания за улесняване и насърчаване на оперативния обмен между органите на държавите членки, институциите и агенциите на ЕС, както и да дава възможност за обмен на най-добри практики с партньори с еднакво мислене по целия свят; подчертава, че структурата следва да изясни и засили ролята на оперативната група на ЕС за стратегическа комуникация (StratCom) към ЕСВД и нейните работни групи като стратегически орган на дипломатическата служба на ЕС и да предотврати припокриването на дейности;

60. подчертава, че за да се пребори с нарастващите заплахи и с нарастващия брой антиевропейски послания от трети държави в непосредствена близост до ЕС, Съюзът трябва да увеличи усилията си за предоставяне на подкрепа, обучение и изграждане на капацитет за единомислещи партньори, включително чрез борба с кампаниите за ЧМИВ; призовава да се повишат устойчивостта срещу дезинформацията и деструктивните кампании, предназначени да подкопаят демократичните процеси и да създадат разделения, и да се насърчат страните кандидатки да предприемат решителни стъпки за справяне с манипулативната дезинформация, злонамерената пропаганда и други хибридни заплахи; призовава за стратегически и проактивни мерки за противодействие на хибридните заплахи и предотвратяване на намесата на трети страни в политическите, изборните и други демократични процеси на присъединяващите се държави, по-специално злонамерените действия, насочени към манипулиране на общественото мнение и подкопаване на европейската интеграция;

61. осъжда и изразява загриженост относно дейностите в областта на хибридната война на ЧВК и спонсорирани от държавата марионетни сили, като групата Вагнер и други въоръжени групи, милиции и марионетни сили за упражняване на влияние в редица държави по света; призовава ЕСВД да създаде инициатива с единомислещите партньори за противодействие на злонамерени недържавни и държавно финансирани групи като Вагнер; подчертава, че съществуващият инструментариум на ЕС следва да включва отговори, като например санкции, за държави извън ЕС, които финансират или си сътрудничат с частни военни дружества в уязвими региони;

62. осъжда агресивните политики, включително предварително планираното военно нападение на Азербайджан срещу Нагорни Карабах; припомня, че това нападение следва месеци на организирано предизвикване на глад и изолация на арменците, живеещи в Нагорни Карабах, чрез блокадата на Лачинския коридор; подчертава, че т. нар. руски мироопазващи сили на място не предприеха никакви действия за предотвратяване или прекратяване на блокадата или за спиране на азербайджанското военно нападение срещу Нагорни Карабах; осъжда военната подкрепа, предоставена от трети държави на Азербайджан; изразява сериозна загриженост относно последиците за цивилното население, които представляват фактическо етническо прочистване; отново изтъква своето виждане, че нападението, извършено от Азербайджан, не може да остане без последици, и призовава ЕС да наложи санкции срещу азербайджанските органи, отговорни за множество нарушения на прекратяването на огъня, и да суспендира Меморандума за разбирателство в областта на енергетиката; призовава ЕС да прекрати преговорите за ново споразумение за партньорство с Азербайджан в контекста на неотдавнашните събития и драматичното положение с правата на човека в страната;

63. приветства създаването на гражданската мисия на Европейския съюз в Армения (EUMA), която има за цел да спомогне за увеличаването на сигурността в региона чрез намаляване на броя на инцидентите в засегнатите от конфликти и граничните райони в Армения, да намали равнището на рисковете за населението, живеещо в тези райони, и по този начин да допринесе за нормализирането на отношенията между Армения и Азербайджан на място, като същевременно повиши видимостта на ЕС в региона; приветства съгласието на Съвета да се укрепи капацитетът за наблюдение на мисията чрез увеличаване на нейното присъствие на място; призовава Съвета да удължи срока на нейното разполагане с още пет години и да разшири нейния географски обхват, така че потенциално да включва границата между Армения и Турция;

64. призовава ЕСВД да бъде готова да предостави необходимата техническа помощ на Армения чрез ЕМПМ, за да може Армения да преразгледа настоящите си военни съюзи, тъй като това би укрепило устойчивостта ѝ в контекста на гарантирането на сигурност, независимост и суверенитет и би довело до по-всеобхватно и засилено сътрудничество в областта на отбраната между страните; приветства решението на Армения да се присъедини към Римския статут на Международния наказателен съд; отправя искане към ЕСВД да предостави по поверителен начин на комисията по външни работи (AFET) и подкомисията по сигурност и отбрана (SEDE) на Парламента докладите на EUMA относно положението на място;

65. призовава Съвета да бъде готов да наложи целенасочени и индивидуални санкции срещу извършителите на агресия, включително, но не само, политическото и военното обкръжение на президента Алиев, и да преустанови вноса на нефт и газ от Азербайджан в случай на военна агресия срещу арменската териториална цялост от страна на Азербайджан;

66. приветства разполагането на мисията на Европейския съюз за партньорство в Република Молдова (EUPM Moldova) по линия на ОПСО, първата гражданска мисия по линия на ОПСО изобщо, посветена на засилване на устойчивостта на сектора на сигурността на Молдова при управление на кризи и за противодействие на хибридни заплахи; Подчертава важността на тази новаторска мисия по линия на ОПСО и призовава държавите членки да предоставят експертния опит и способностите, които са необходими, за да може мисията да подкрепя Молдова срещу използваната от Русия хибридна война; призовава ЕСВД да проучи създаването на подобни мисии към други страни кандидатки и асоциирани и партньорски държави, насочени към повишаване на тяхната устойчивост срещу хибридни заплахи, включително киберзаплахи и ЧМИВ;

67. потвърждава подкрепата на ЕС за суверенитета и териториалната цялост на Република Молдова и за усилията в рамките на процеса на преговори 5+2 за постигане на мирно, трайно, всеобхватно и политическо решение на конфликта в Приднестровието въз основа на зачитането на суверенитета и териториалната цялост на Република Молдова в рамките на нейните международно признати граници, със специален статут на Приднестровието, който ще гарантира защитата на правата на човека и на териториите, които понастоящем не се контролират от конституционните органи; изразява загриженост, че Приднестровието продължава да служи като сигурно убежище за контрабандистите на хора и организираната престъпност, като същевременно признава, че Мисията на ЕС за оказване на съдействие в областта на граничния контрол в Молдова и Украйна (EUBAM) играе важна роля, за да се подпомогне възобновяването на железопътните товарни превози през Приднестровието, и е осуетила множество контрабандни операции;

68. приветства решението на Съвета от 4 май 2023 г. за отпускане на 40 милиона евро в рамките на ЕМПМ за подпомагане на въоръжените сили на Република Молдова и 30 милиона евро в подкрепа на грузинските въоръжени сили; подчертава, че е необходимо подкрепата за тези държави партньори допълнително да се увеличи в съответствие с техните потребности;

69. решително осъжда незаконната окупация на грузинските региони Абхазия и Цхинвали/Южна Осетия от Руската федерация и подчертава, че Руската федерация продължава незаконната си окупация и ефективен контрол над окупираните грузински територии чрез военното си присъствие, продължаващото инсталиране на огради от бодлива тел и други изкуствени бариери по окупационната линия, честите незаконни задържания и отвличания на грузински граждани и други нарушения на правата на човека на място; решително осъжда плановете на Русия да изгради постоянна военноморска база на черноморското пристанище Очамчире в окупирания регион Абхазия и призовава международната общност да подкрепи всички усилия за наказване на това грубо нарушение на суверенитета и териториалната цялост на Грузия; отново призовава Руската федерация да изпълни своите международни задължения съгласно споразумението за прекратяване на огъня от 12 август 2008 г., постигнато с посредничеството на ЕС, и по-специално задължението си да изтегли целия си военен персонал, както и своите служители по сигурността от окупираните грузински територии, да позволи създаването на международни механизми за сигурност на тези територии и да осигури безпрепятствен достъп за мисията за наблюдение на ЕС (EUMM) до цялата територия на Грузия в съответствие с мандата на тази мисия; отново призовава ЕС да продължи да изпълнява ангажимента си за мирно разрешаване на конфликта между Русия и Грузия, като използва ефективно всички налични инструменти, включително специалния представител на ЕС за Южен Кавказ и кризата в Грузия, Международните преговори в Женева, механизмите за предотвратяване и реагиране на произшествия, EUMM и политиката си за непризнаване и ангажираност; приветства помощта на ЕС за Грузия по линия на ЕМПМ и призовава ЕС да продължи да сътрудничеството си в областта на сигурността с Грузия в приоритетните области, определени в Стратегическия компас, по-специално за укрепване на устойчивостта на сектора на сигурността на Грузия в областта на управлението на кризи, за борба с хибридните заплахи и за подобряване на отбранителните способности;

70. приветства удължаването на мандата и подчертава значението на работата на EUFOR Althea в Босна и Херцеговина за обучение и подкрепа на въоръжените сили на Босна и Херцеговина; също така приветства договора за сътрудничество и обучение за 2023 г., сключен между въоръжените сили на Босна и Херцеговина и EUFOR; призовава Босна и Херцеговина да работи за формиране на мултиетнически единици във Въоръжените сили на Босна и Херцеговина; припомня ангажимента на ЕС в подкрепа на изграждането на отбранителен капацитет на Босна и Херцеговина, по-специално чрез 20 милиона евро, отпуснати досега чрез ЕМПМ; подкрепя удължаването на мандата на EUFOR Althea от Съвета за сигурност на ООН като установена и доказана мисия; решително осъжда всяка разединяваща и/или сепаратистка реторика, която допълнително допринася за увеличаване на уязвимостта на страната, и подчертава, че статутът на страна кандидатка е възможност и задължение за избраните представители на Босна и Херцеговина да отговорят на очакванията на гражданите и конкретно да подобрят ежедневието на обикновените хора; призовава за по-нататъшно укрепване на EUFOR Althea, по-специално чрез разполагането на допълнителни военни части и активи, както и чрез създаването на надеждно присъствие в окръг Брчко;

71. приветства високите равнища на привеждане в съответствие с ОВППС, постигнати от повечето държави от Западните Балкани, със съответното изключение на Сърбия; призовава за пълноценно участие на Западните Балкани в инициативите на ЕС за съвместно развитие и възлагане на обществени поръчки за отбранителни способности; призовава за сключването на административни договорености между EDA и държавите от Западните Балкани, които все още не са постигнали този ключов етап; приветства продължаващото присъствие на силите за Косово (КФОР) в Косово и призовава мисията за правовата държава на Европейския съюз в Косово (EULEX) да засили сътрудничеството си с KFOR, за да се предотврати дестабилизирането на Косово от страна на организирани престъпни групи, паравоенни групировки и други разрушителни сили;

72. признава правото на Израел на самоотбрана, залегнало в международното право и ограничено от него, и подчертава, че следователно действията на Израел трябва стриктно да спазват международното хуманитарно право; отново заявява решителната подкрепа на ЕС за работата на Международния наказателен съд; подчертава, че е важно да се прави разграничение между палестинския народ и законните му стремежи, от една страна, и терористичната организация Хамас и нейните терористични актове, от друга страна; призовава да се отворят канали за предоставяне на хуманитарна помощ на цивилните граждани в Ивицата Газа и тези канали да останат постоянно отворени; отново заявява непоколебимата си подкрепа за договорено двудържавно решение въз основа на границите от 1967 г. с две суверенни демократични държави, които съществуват една до друга в условия на мир и гарантирана сигурност, като Йерусалим е столица и на двете държави, и при пълно спазване на международното право; призовава за задълбочено разследване на ролята на Иран, Катар и Русия във финансирането и подкрепата на тероризма в региона; изразява категорично несъгласие и изразява разочарованието си от неотдавнашните изявления на президента на Турция, в които той погрешно твърди, че Хамас не е терористична организация;

73. подкрепя текущата работа на Мисията на ЕС в областта на полицията и върховенството на закона в окупираните палестински територии (EUPOL COPPS) и мисията на ЕС за съдействие в областта на граничния контрол в Рафа за подпомагане на реформата в сектора на сигурността и правосъдието на палестинските власти и интегрираното управление на границите; изразява своята признателност за длъжностните лица и служителите на мисиите, които продължават да работят при изключително трудни условия; призовава ЕСВД и държавите членки да преразгледат мандатите на двете мисии и да засилят бъдещата им роля с оглед на настоящото положение и уникалната им позиция, при която те поддържат диалог както с Държавата Израел, така и с Палестинската власт, с цел да се засилят усилията на ЕС за мир;

74. приветства съвместното съобщение относно политиката на ЕС за киберотбрана и призовава държавите членки да поддържат ангажимента си и да приложат амбициозния, но реалистичен набор от действия, предложени от Комисията, включително предложението за законодателен акт за киберсолидарност с цел засилване на способностите им за откриване и реагиране при киберзаплахи и инциденти в ЕС, но също така с цел да се засили обменът на информация и да се подкрепи изготвянето на висококачествена разузнавателна информация, заедно със специални платформи, ресурси и финансиране; отбелязва, че взаимното сътрудничество между държавите - членки на ЕС, както и с нашите съюзници и партньори по целия свят, е от съществено значение за нашата киберсигурност; настоятелно призовава за повишено внимание при споделянето на данни, които следва да бъдат достъпни само за партньори със същите ценности, докато управлението и инфраструктурата трябва да се поверяват на доверени компании и доставчици на услуги; във връзка с това отбелязва, че използването на технологията на Huawei при разработването на 5G сериозно подкопава киберустойчивостта на ЕС;

75. призовава за укрепване на устойчивостта и капацитета на институциите на ЕС в борбата с кибератаките, което е важен въпрос за сигурността, особено преди изборите в ЕС;

76. изисква Съюзът да предприеме ефективни мерки за защита на европейската критична инфраструктура, ценните вериги за доставки и демократичните институции от хибридни заплахи; призовава ЕС да въведе ефективни системи за мониторинг и наблюдение за критичната инфраструктура, като например тръбопроводи и оптични кабели, за да се гарантира предотвратяване и бързо откриване на атаки;

77. приветства констатациите и високото ниво на амбиция в препоръките, предложени в новата космическа стратегия на ЕС в областта на сигурността и отбраната; счита, че безопасният, защитен и автономен достъп до космоса е критичен аспект на сигурността и отбраната на ЕС, както се вижда от неговото значение в агресивната война на Русия срещу Украйна; във връзка с това приветства съдържащото се в стратегията предложение да се изготвя класифициран годишен документ за анализ на космическите заплахи;

78. припомня необходимостта от повече споделяне на разузнавателни данни и обмен на информация между държавите членки и институциите на ЕС, включително Парламент, с цел подобряване на осведомеността за ситуацията, по-добро предвиждане и противодействие на колективните заплахи във връзка със сигурността и осигуряването на по-добра информация при изготвянето на политиките; подчертава необходимостта от подобряване на протоколите за сигурност на службите, работещи в областта на разузнаването и/или с чувствителна информация в ЕС; призовава ЗП/ВП и държавите членки да засилят единното звено за анализ на разузнавателна информация (SIAC) и Сателитния център на Европейския съюз (SatCen); подновява призива за разгръщането на разузнавателни способности във всички мисии и операции по линия на ОПСО, които да предоставят информация, предоставена на Центъра на ЕС за анализ на информация ((EU INTCEN), ВСЕС и Способностите за планиране и провеждане на граждански операции (CPCC); подчертава значението на сигурната комуникация за надеждното разузнаване и приветства усилията за рационализиране на правилата за сигурност и разпоредбите в това отношение с цел по-добра защита на информацията, инфраструктурата и комуникационните системи от външна намеса и атаки; призовава държавите членки да подсилят Центъра на ЕС за анализ на информация като ефективен орган за обмен на разузнавателна информация с цел безопасен обмен на разузнавателни данни, формулиране на обща стратегическа култура и предоставяне на стратегическа информация за по-добро предвиждане и реагиране на кризи в рамките на ЕС и извън него;

Стратегическият компас: „ДА СИ ПАРТНИРАМЕ“

79. изразява дълбоката си загриженост относно трудното и сериозно положение в Сахел след многобройните преврати, например в Нигер, Мали и Буркина Фасо, но също и в Судан; изразява съжаление поради военния преврат на 26 юли 2023 г. в Нигер и призовава за незабавното и безусловно освобождаване на президента Мохамед Базум, на неговото семейство и на всички произволно задържани лица, както и за оттегляне на обвиненията срещу него; изисква незабавното възстановяване на поста на демократично избрания президент Мохамед Базум и възстановяването на конституционния ред;

80. припомня, че стабилността в Сахел има пряко отражение върху сигурността и стабилността в Европа; подчертава, че ЕС и неговите държави членки трябва да преразгледат политиката си по отношение на стратегическия регион Сахел и да се поучат от грешките от миналото, по-специално по отношение на Русия, но също така и по отношение на необходимостта от включване на цялостни подходи към начина, по който тези политики разглеждат дългосрочните социални, икономически и свързани с развитието променливи; счита в този контекст, че е необходимо да се предоставят подходящи ресурси на африканските партньори; призовава ЕСВД и държавите членки да гарантират, че техните политики за сигурност отчитат регионалните и местните аспекти, включително чрез диалог с местното население, гражданското общество и демократично избраните органи и регионални организации, когато това е възможно, като се придържат към принципа „африкански решения на африканските проблеми“; признава, че различните международни мисии все още не са постигнали основната си цел за траен мир в региона; приветства обявеното от ЗП/ВП преразглеждане на стратегията на ЕС спрямо Сахел; призовава това преразглеждане да се извърши възможно най-бързо и да засили допълнително статута на мисиите по линия на ОПСО в региона;

81. категорично подкрепя решенията, взети от Икономическата общност на западноафриканските държави (ECOWAS) и Африканския съюз в отговор на превратите, и призовава държавите членки и ЕСВД да проучат начините за ефективно подпомагане на усилията им, когато това е възможно;

82. осъжда присъствието на ЧВК и/или държавно спонсорирани марионетни сили като групата „Вагнер“ и Африканския корпус, които изиграха дестабилизираща роля в региона на Сахел и подкрепиха различни репресивни режими в опит за засилване на влиянието на руското влияние в Африка; счита, че всички преврати са резултат от различни и многоизмерни причини, които не са еднакви във всяка държава и поради това изискват внимателна преценка; въпреки това изразява възмущение от проявите на силни антиевропейски настроения в някои държави и призовава държавите членки и ЕСВД да обмислят увеличаване на междуличностните контакти чрез по-близки отношения с местното население и националните органи, по-целенасочена стратегическа комуникация на местните езици, за да се противодейства на неблагоприятните последици, и добросъвестно разглеждане на въпроса за тяхното колониално минало, когато е необходимо;

83. насърчава ЕСВД да продължи вече постигнатия напредък от военната мисия на Европейския съюз за обучение в Мозамбик (EUTM Мозамбик) в отговор на нарастващата терористична заплаха в Кабо Делгадо и при обучението на силите на Мозамбик на място; все така изразява загриженост във връзка с риска от разрастване на тази заплаха в района; призовава за незабавни действия за ускоряване на доставките на несмъртоносно оборудване;

84. подчертава, че от петте мисии на ЕС за обучение (EUTM) и за военно партньорство (EUMPM) в Африка три от тях (Централноафриканската република, Мали, Нигер) понастоящем се изпълняват с много по-бавни темпове или са официално преустановени; посочва също така, че някои граждански мисии, предоставящи помощ на националните сили за сигурност, са в застой (EUCAP Sahel Mali), функционират незадоволително (EUAM RCA) или се оттеглят (EUCAP Sahel Niger); подчертава спешната необходимост разположеният персонал да има достъп до инструменти, обучение, оборудване и ресурси, които да му позволят да предоставя информация и разузнавателни данни на ЕС и неговите държави членки; счита, че концепцията за подкрепа продължава да бъде от съществено значение в мисиите за обучение, за да се дава възможност на европейските съветници да проверяват възможно най-точно на място дали програмите за обучение са проведени правилно и дали съответстват на оперативните нужди на местните въоръжени сили;

85. освен това призовава ЕСВД и държавите членки да разгледат внимателно мандата на всички мисии по линия на ОПСО в Африка, включително евентуалното им прекратяване, ако е необходимо, за да се осигурят постижими цели и етапи за изпълнение за всяка мисия предвид настоящия политически контекст, както и да проучат дали тези мисии биха могли да бъдат изменени, за да служат по-ефективно на нова многоизмерна и специално адаптирана стратегия на ЕС за Сахел и Африка като част от интегрирания подход;

86. приветства стартирането на инициативата на ЕС в областта на сигурността и отбраната в подкрепа на западноафриканските държави от Гвинейския залив за първоначален срок от две години, в тясно сътрудничество с Кот д'Ивоар, Гана, Того и Бенин;

87. изразява съжаление относно продължаващата липса на подкрепа от страна на голям брой африкански държави за резолюция на Общото събрание на ООН, осъждаща Русия, подкрепяща териториалната цялост на Украйна и призоваваща за мир;

88. приветства актуализирането на морската стратегия и плана за действие на ЕС и ангажимента за засилване на ролята на Съюза като гарант на международната морска сигурност; приветства факта, че прегледът включва укрепването на настоящите военноморски операции; приветства факта, че в актуализацията се предлага да се проучат нови области от интерес в морето, в които да се приложи концепцията за координирано морско присъствие въз основа на опита, натрупан в Гвинейския залив и северозападната част на Индийския океан; призовава държавите членки да се ангажират активно с тези инициативи и да увеличат военноморския си капацитет с цел засилване на присъствието и видимостта на ЕС в Средиземноморието, Черно море, Атлантическия океан, Индийско-Тихоокеанския регион и световния морски сектор, както и да преодоляват ефективно заплахите и предизвикателствата в Балтийско море

89. подчертава необходимостта да се гарантира сигурността на Черноморския регион чрез подпомагане на разминирането на морските води на Украйна и насърчаване на държавите членки да предложат обучения в това отношение с акцент върху развитието на способностите за противодействие на морските мини и защитата на критичната морскодънна инфраструктура; подчертава, че подобни технологии следва да бъдат изпитани и внедрени в други европейски морета, в които проблемът с изхвърлени през миналия век невзривени боеприпаси и химическо оръжие вече представлява заплаха за сигурността, околната среда, здравето и икономиката, като например в Балтийско, Адриатическо и Северно море; призовава Комисията да увеличи финансирането за справяне с тези нарастващи предизвикателства;

90. подчертава, че предвид нарастващото геополитическо напрежение в морския сектор, ЕС трябва да гарантира свободата на корабоплаването, безопасността на морските комуникационни линии и на своите плавателни съдове и екипажи, офшорна инфраструктура, както и да предприеме действия за противодействие на незаконния, недекларирал и нерегулиран риболов и да гарантира, че неговите външни морски граници се наблюдават ефективно с цел предотвратяване на незаконни дейности; подчертава необходимостта от активизиране на сътрудничеството между ЕС и НАТО в областта на морската сигурност, за да се обхванат всички въпроси от взаимен интерес в тази област;

91. подчертава, че като се има предвид нарастващото геополитическо напрежение в морето, ЕС трябва да гарантира, че външните му морски граници са подложени на ефективен мониторинг с цел предотвратяване на незаконни дейности; изразява съжаление, че въпреки рамката от ограничителни мерки, създадена от ЕС на 11 ноември 2019 г. в отговор на незаконните сондажни дейности на Турция в Източното Средиземноморие, тези дейности продължават,

92. приветства гласуването на Турция в подкрепа на осъждането на руската агресивна война срещу Украйна в Общото събрание на ООН и нейния ангажимент към суверенитета и териториалната цялост на Украйна, но в същото време изразява съжаление относно факта, че заобикалянето на санкциите на ЕС от страна на Турция подкопава тяхната ефективност и призовава Комисията да проучи това; отново призовава Турция да се съобрази със санкциите на ЕС срещу Русия;

93. признава, че Турция е държава от стратегическо значение, но въпреки това изразява съжаление относно позициите и политиките на Турция в определени проблемни области за ЕС и съседните му държави, които застрашават мира, сигурността и стабилността в региона; решително осъжда незаконните дейности на Турция в Кипър, като например продължаващото нарушаване на резолюции 550 (1984 г.) и 789 (1992 г.) на Съвета за сигурност на ООН, в които Турция се призовава да прехвърли района на Вароша на законните му жители под временното управление на ООН, както и неотдавнашните нападения срещу мироопазващите сили в буферната зона в близост до двуобщностното село Пила/Пиле; осъжда призива на турския президент Реджеп Тайип Ердоган към международната общност да признае сепаратисткото образуване в окупирания Кипър, което би означавало да се изоставят съответните резолюции на Съвета за сигурност на ООН, призоваващи за създаването на двуобщностна федерация от две зони с единна международна правосубектност, единен суверенитет, единно гражданство и политическо равенство, която би била в съответствие и с достиженията на правото на ЕС;

94. изразява съжаление по повод на факта, че въпреки усилията за намаляване на напрежението Турция продължава със своите едностранни провокативни действия и с неспазването на резолюцията на Съвета за сигурност на ООН относно оръжейното ембарго на Либия по отношение на операция IRINI, нарушавайки международното право, включително Конвенцията на ООН по морско право (UNCLOS) и суверенните права на държави - членки на ЕС , по-специално Гърция и Кипър, в Източното Средиземноморие; приветства неотдавнашната съвместна декларация на ръководителите на Турция и Гърция за поддържане на добросъседски отношения, подобряване на комуникацията, намаляване на напрежението чрез изграждане на военно доверие, увеличаване на търговията и полагане на усилия за разрешаване на проблемите в Егейско море; отбелязва, че Турция все повече присъства в области, в които ЕС има ключови интереси в областта на сигурността и мисии по линия на ОПСО, и призовава Турция да се въздържа от подкопаване на интересите и мисиите на ЕС в тези области; отново осъжда подписването на двата меморандума за разбирателство между Турция и Либия относно всеобхватното сътрудничество в областта на сигурността и военното сътрудничество и относно определянето на границите на морските зони, които са взаимосвързани и представляват явни нарушения на международното право, на съответните резолюции на Съвета за сигурност на ООН и на суверенните права на държави – членки на ЕС;

95. подчертава спешната необходимост значително да се увеличат инвестициите в регионалния и глобалния контрол върху оръжията, неразпространението на оръжия и разоръжаването, по-специално чрез многостранни подходи; подчертава необходимостта от по-голяма прозрачност и сближаване на национално и европейско равнище по отношение на износа на оръжие; призовава държавите членки да спазват изцяло Обща позиция 2008/944/ОВППС от 8 декември 2008 г., определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване, изменена с Решение (ОВППС) 2019/1560 на Съвета; признава правомощията на държавите членки по отношение на техните политики за възлагане на обществени поръчки в областта на отбраната;

96. потвърждава пълната си подкрепа за ангажимента на ЕС и неговите държави членки към Договора за неразпространение на ядреното оръжие като крайъгълен камък на режима за неразпространение на ядреното оръжие и ядрено разоръжаване; настоява, че е необходимо да се гарантира, че ЕС играе силна и конструктивна роля за развитието и укрепването на основаните на правила глобални усилия за неразпространение и за контрол над въоръженията и архитектура за разоръжаване;

97. подчертава, че ЕС трябва да доразвие собствените си способности във всички сфери, за да защити суверенитета на всички държави членки, но и да създаде условията за преразпределяне на тежестта в дългосрочен план, като ЕС поеме по-голяма отговорност за своята отбрана и същевременно засили сътрудничеството си в областта на сигурността с НАТО и партньорите със сходни възгледи по целия свят; приветства създаването на форума „Шуман“ за сигурност и отбрана като платформа за обмен между партньорите въз основа на равенството и взаимното признание;

98. подчертава най-категорично значението на съюза между ЕС и САЩ, който се основава на споделени ценности като демокрацията, свободата и принципите на правовата държава; оценява силната ангажираност на САЩ с териториалната отбрана на Европа, по-специално с оглед на агресивната война на Русия срещу Украйна, която заплашва целия континент; горещо приветства засиленото партньорство със Съединените щати, по-специално подписването на административно споразумение между EDA и Министерството на отбраната на Съединените щати през април 2023 г., диалозите между ЕС и САЩ относно сигурността и отбраната и относно Китай; призовава ЕС да продължи активното си сътрудничество със САЩ в рамките на стратегическия диалог между ЕС и САЩ по въпросите на сигурността и отбраната, например по отношение на инициативите за взаимна сигурност и отбрана, разоръжаването и неразпространението, въздействието на революционните технологии, изменението на климата, хибридните заплахи, киберотбраната, военната мобилност, управлението на кризи и отношенията със стратегическите конкуренти;

99. отбелязва, че е важно да се задълбочи сътрудничеството в областта на производството на отбранителни продукти и възлагането на обществени поръчки в тази сфера, включително чрез равен достъп до пазара за отбранителните промишлености; във връзка с това приветства усилията на ЕС за подобряване на собствените му отбранителни способности и за поемане на по-голяма отговорност за собствената си отбрана;

100. отново призовава за институционализирано сътрудничество в областта на сигурността и отбраната с Обединеното кралство, включително чрез по-тясно сътрудничество в областта на обмена на информация, военната мобилност, инициативите за взаимна сигурност и отбрана, управлението на кризи, киберсигурността, хибридните заплахи, ЧМИВ и нашите отношения с общи стратегически конкуренти; насърчава Обединеното кралство да се ангажира сериозно с ЕС по належащите стратегически предизвикателства; насърчава ЗП/ВП да кани Обединеното кралство на неформалните заседания на Съвета на министрите на външните работи (и на отбраната) с цел да се обменят мнения по въпроси от общ интерес, като същевременно напълно се защитава независимостта на ЕС при вземането на решения;

101. подчертава важността на партньорското измерение на Стратегическия компас за засилване на сътрудничеството между ЕС и неговите съюзници и партньори със сходни възгледи по целия свят, за да се противодейства на чуждестранни стратегии, целящи подкопаване на ЕС и дестабилизиране на основания на правила международен ред; приветства дългоочакваната трета съвместна декларация относно сътрудничеството между ЕС и НАТО, която потвърждава, че ЕС и НАТО са първостепенни партньори, които споделят общи ценности и стратегически интереси и които работят, допълвайки се взаимно, за да гарантират, че съюзниците от НАТО извличат ползи от силния европейски стълб в рамките на НАТО; призовава по-специално за полезни взаимодействия и съгласуваност при прилагането на стратегическата концепция на НАТО и Стратегическия компас на ЕС, особено в областите на противодействието на руската агресия, военната мобилност, хибридната война и кибервойната, включително кампании за ЧМИВ, световната морска сигурност, борбата срещу традиционните заплахи като тероризма, както и оказването на подкрепа на партньорите;

102. приветства присъединяването на Финландия към НАТО; изразява дълбоко съжаление относно забавянето на ратифицирането на присъединяването на Швеция към НАТО; осъжда в този контекст също така опитите за подкопаване на демократичните свободи в държавите – членки на ЕС, чрез инструментализиране на предоставянето на съгласие за присъединяването на Швеция към НАТО; приветства в това отношение дълго отлаганото решение на Турция и Унгария да одобрят присъединяването на Швеция към НАТО; настоятелно призовава турските органи да изпълнят обещанието си за по-конструктивно партньорство в НАТО, включително в Източното Средиземноморие;

103. приветства съвместното съобщение относно план за действие за военната мобилност 2.0 като ключов принос за укрепването на европейската сигурност, който се отчита в Стратегическия компас; подчертава ускореното приемане на проекти за транспортна инфраструктура с двойна употреба вследствие на агресивната война на Русия срещу Украйна; припомня, че е важно да се гарантира наличието на достатъчно финансови ресурси, за да се продължи изготвянето на проекти през следващите години;

104. подчертава колко е важно да се развива диалогът в областта на сигурността и отбраната с партньори по целия свят, по-специално на Западните Балкани и в рамките на Източното партньорство, но също така и с ключови партньори в стратегически морски зони, например тези, които се простират от южното съседство до Индийско-Тихоокеанския регион, от източното крайбрежие на Африка до южната част на Тихия океан и от Арктика до Далечния изток; призовава за задълбочаване на военното сътрудничество и сътрудничеството в областта на сигурността с държавите в непосредствено съседство с ЕС чрез укрепване на измерението, свързано със сигурността, и активизиране на диалозите относно политиката за сигурност и отбрана; отново призовава за по-задълбочено сътрудничество с международни организации, например, но не само, с ООН, Африканския съюз и неговите мироопазващи мисии в съвместните оперативни зони, както и с ОССЕ в областта на сигурността;

105. отчита, че Арктическият регион е от съществено стратегическо и геополитическо значение поради нововъзникващите морски маршрути, богатите си природни ресурси и възможностите за икономическо развитие, свързани с глобалното затопляне, и че той е регион, който все повече се оспорва; счита, че все по-активните дейности и интерес от страна на авторитарни режими, включително Русия и Китай, в Арктика са повод за безпокойство; подчертава значението на поддържането на сигурността, стабилността и сътрудничеството в Арктика; подчертава, че регионът не трябва да се подлага на военно напрежение и експлоатация на природните ресурси и че следва да се зачитат правата на коренното население; отново заявява необходимостта от включване на политиката на Съюза за Арктика в ОПСО и от участие в ефективно сътрудничество с НАТО; призовава Арктика да бъде разглеждана редовно в рамките на заседанията на Комитета по политика и сигурност и Съвета;

106. решително осъжда многобройните изпитвания на ракети, проведени от Северна Корея през 2023 г.; подчертава особената отговорност на Китай и Русия, когато става въпрос за Северна Корея, и ги призовава да използват влиянието си, за да предотвратят по-нататъшна ескалация; изразява дълбоката си загриженост относно неотдавнашната среща между лидерите на Северна Корея и Русия; решително осъжда доставките на севернокорейски оръжия и балистични ракети за Русия, които се използват в агресивната война срещу Украйна, и отбелязва, че чрез засиленото си военно сътрудничество Русия нарушава санкциите и резолюциите на ООН относно Северна Корея; решително осъжда Иран за това, че доставя на Русия безпилотни летателни апарати и ракети, предназначени да бъдат използвани в агресивната война на Русия срещу Украйна, и подчертава, че са необходими допълнителни международни усилия по отношение на Иран в тясно сътрудничество с нашите партньори;

Ролята на Европейския парламент

107. призовава за засилване на парламентарната демокрация и по-добър контрол върху партньорски държави извън ЕС чрез парламентарни диалози по проблемите на сигурността и отбраната и чрез изграждане на парламентарна устойчивост срещу хибридни заплахи, включително киберзаплахи и ЧМИВ;

108. отбелязва, че неотдавнашното увеличение на разходите за политики и програми в областта на отбраната на равнището на ЕС и между държавите членки е от особено значение за европейската отбрана и сигурност, отразява нуждите на настоящия контекст на сигурността и е показателно за развитието на отбраната като истинска област на политиката на ЕС, която изисква пълен парламентарен контрол и отчетност, за да се гарантира, че тези програми и политики допринасят по най-ефективния начин за постигането на стратегическите цели на ЕС и за защитата на европейските интереси в областта на сигурността и отбраната; във връзка с това отново отправя искането си за делегирани актове за работните програми за финансирани от бюджета на ЕС програми в областта на отбраната; настоятелно повтаря призива си за създаването на пълноправна комисия на Европейския парламент по сигурност и отбрана с пълни законодателни и бюджетни отговорности по въпросите на европейската отбрана, включително мерките, насочени към укрепване на ЕОТИБ, при условие че тази комисия поеме водеща роля по отношение на възникващите достижения на правото в областта на отбраната в рамката на ЕС и има контролни, законодателни и бюджетни отговорности;

109. подчертава във връзка с успешното сътрудничество между SEDE и комисията по промишленост, изследвания и енергетика в процеса на създаване на Регламента за АУЕОПСОП, че докато не бъде създадена пълноправна комисия, подкомисията следва да бъде включена във всички законодателни процедури, които имат отражение върху европейската отбрана;

110. призовава ЕСВД редовно и подробно да докладва на SEDE относно прилагането на Стратегическия компас;

°
° °

111. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Европейския съвет, на Съвета, на заместник-председателя на Комисията / върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на председателя на Комисията и на компетентните членове на Комисията, на генералния секретар на ООН, на генералния секретар на НАТО, на председателя на Парламентарната асамблея на НАТО, на агенциите на ЕС в областта на сигурността и отбраната, както и на правителствата и парламентите на държавите членки.